

DARBININKAS

XLIX NR. 39. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUZIS - MAY 29, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

TARP AMERIKOS IR EUROPOS ryšiai ima trūkinėti, kai Europa ima laikyti sąjungininku tą, kurį Amerika laiko didžiausiu priešu ir atvirksčiai

Vyriausybės ir darbo unijų nusistatymai dėl Maskvos

Vyriausybė tiesia tiltus su Maskva ir ragina jos neužrūstinti. Unijos kritikuoja vyriausybės nusistatymą ir demaskuoja agresinius Maskvos siekimus

Vyriausybės labai aukštas pareigūnas įsakė Jungtinių Valstybių informacijos agentūrai ir mūsų atstovybėm visame pasaulyje nepaleisti per radiją žinių ar propagandos, kuri galėtų erzinti Sovietų Sąjungą, informuoja Victor Riesel (Journal American). Jis dar pridėjo, kad tokia politika supykinti grupę žmonių, kurie paprastai nelengvai duodasi supykinti, būtent, Amerikos darbo unijų vadus. Jie surašė dekla-

raciją, kurioje aštriai demaskavo Nikitą Chruščiovą ir pasmerkė valstybės departamento politiką padėti Sovietų Sąjungai dabartinio ūkinio ir politinio chaoso metu. Deklaracija buvo priimta per eitą savaitę AFL-CIO vykdomosios tarybos. Nors taryba kalba

13 milijonų vardu, rašo toliau Riesel, — bet ne žodis apie šią deklaraciją nebus paleistas į pasaulį (valdžios priemonė). Tačiau unijų federacijos užsienio skyrius turi savo priemonių deklaracijai pagarsinti. Jis sukvieta apie 20 valstybių atstovybių pareigūnus ir jiems deklaracijos tekstą padalino.

Toiu būdu valstybių vyriausybės buvo painformuotos. Deklaracijoje skelbiama: "Nepaisydamas dabartinio "įtampos atoslūgio", Chruščiovas laikosi visose senose sovietų pozicijose, kurios yra esminės šaltajam karui. Dabartinės mažiau užgaulios taktikos dėka jis siekia paskleisti iliuzijas, pakrikimą ir suskilimą tarp vakarų demokratijų, užliūliuoti jas klaidingu saugumo jausmu ir lengviau išgauti, iš J.V. ir laisvosios Europos ūkinę paramą, kurios Sovietų Sąjunga taip labai reikalinga."

"Sunkumai, dabar ištikę komunistinį ūkį ir konfliktai tarp tautiniam komunistų sąjūdyje duoda tinkamą momentą mūsų valstybei ir jos sąjungininkams imtis iniciatyvos diplomatiniam, ūkiniam, politiniam žygiui, kurie pašalintų įtampos priežastis ir užtikrintų patvarią taiką."

Buvo sąjunga tarp Amerikos ir vakarų Europos. Nuoširdi, stipri sąjunga — Nato, vadovaujant Amerikai.

Buvo sąjunga tarp Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos bei mažesnių satelitų, vadovaujant Sovietų Sąjungai.

Bet abiejų sąjungų galybė jau daros praeitis. Kinai komunistai nebeturi Sovietų dominavimo. Europą nebeturi Amerikos dominavimo.

ja de Gaulle. Jis atvirai eina skirtingu keliu.

Jei anksčiau buvo du aiškūs blokai, kuriuose buvo keturios galybės, tai šiandien tie blokai virsta keturiais atomais, kurie gali jungtis į naujus kitokius blokus.

Kodėl? Ar tik dėl to, kad nenori pripažinti vadovavimo? Nebūtina. Greičiau dėl to, kad išsiskiria pažiūros į tai, kas yra priešas ir kas sąjungininkas.

AMERIKOS PRIEŠAS: Kinija

C.L. Sulzbergeris (Times) taikliai nurodė, kad antrojo pasaulinio karo metu Amerikos dėmesys pirmiausia buvo nukreiptas į Europą. Nors ir kaip MacArthuras įtikinėjo pirmą karą laimėti Azijoje, jis turėjo kapituliuoti prieš Eisenhauerio tezę — laimėti pirmą Europoje. Tuo buvo patenkinti europiečiai ir ypačiai sovietinis sąjungininkas.

Saltojo karo metu Amerika pirmenybę ėmė skirti Azijai, palikdama be sprendimo Europą. Visas Amerikos pasipriešinimas buvo nukreiptas prieš komunistinės Kinijos agresiją. Kai Sovietai pradėjo skardintis nesutikimais su Kinija, Amerika ėmė rodyti aiškių simpatijų tame konflikte Sovietams.

Iš čia kilo europiečių nuogastavimas, ypačiai vokiečių, dėl Amerikos pasirinkimo.

EUROPOS PRIEŠAS: Sovietai

Europiečiams negalėjo patikti, kad Amerika pirmuoju savo rūpesčiu laiko Aziją, ne Europą. Europiečiai su įtarimu ėmė žiūrėti į Amerikos galimą slaptą susitarimą su Sovietais — pirmą dėl bendros politikos prieš Aziją, toliau dėl dominavimo dalybų. De Gaulle atvirai kalbėjo, kad Europa negali būti tikra, ar Amerika ją gintų nuo Sovietų agresijos.

O Europoje abiejose uždangos pusėse didžiausiu priešu tebe laikomi Sovietai. Abidvi uždangos pusės suinteresuotos, kad Sovietai išsinešintų. Su dėmesiu jie seka augančius nesusipratimus tarp Sovietų ir Kinijos. Jie laukia, kad nesuipratimams augant, Sovietai bus priversti atitraukti savo jėgas iš Europos į Aziją prieš Kiniją. Tad Kinijos augimas ir net karingumas gali būti Europoje sutinkamas su tam tikra simpatija, nes jis reiškia Sovietų silpimą. Dėl to, Sulzbergerio tvirtinimu, toks Kinijos augimas gali būti malonesnis Adenaueriui ir de Gaulle negu Sovietų augimas.

Vaisius: Iš skirtingo supratimo, kas yra priešininkas, eina ir smulkūs praktiniai nesutarimai: Veltui Rusk ir McNamara įtikinėjo Nato sąjungininkus, ypačiai Vokietiją, kad paremtų kovą Vietnamu. Europiečiai nerodė intereso. O kai tik Amerikos pareigūnas pareiškė, kad jei rytų Vokietijoje kiltų suirutė, reiktų paremti Chruščiovą, tai tas pareiškimas susilaukė Vokietijoje griežto atmetimo.

MIRĖ DIDYSIS NEHRU — iškėlęs neutralumo vėliavą, bet turėjęs nelaimės ir ją sukompromituoti

Jawaharlai Nehru, Indijos ministras pirmininkas, gegužės 27 mirė, sulaukęs 74 metų. Jo pareigas perėmė seniausias vyriausybės Gulzarilal Nanda, iki bus išrinktas naujas ministras pirmininkas.

Nehru buvo didelis indų patriotas, Indiją mylėjęs ir jai dirbęs visą gyvenimą, vadovavęs Indijai nuo pat jos valstybinės pradžios 1947. Palaidomam gentim, kuriose priskaitoma 470 milijonų žmonių, davė vienos valstybės samonę. Primityvių žemės ūkį, negalintį pasotinti badaujančių minių, mėgino pakeisti pramonės ūkiu ir tam ėmė paramas iš abiejų pusių, iš Amerikos ir Sovietų ūkinį gyvenimą organizuodamas iš socializmo išmektu būdu — valstybine iniciatyva vietovj privatines.

Tarp kitų valstybių Nehru stengėsi vairuoti Indiją vadindamo neutralizmo keliu. Buvo laikomas pavyzdžiu ir autoritetu naujai kylančiom Afrikos ir Azijos valstybėm ir visų "neutralių" vadu.

Nehru laikomas pačiu didžiauoju indų vadu po Gandhi. Tačiau jis kitoks nei Gandhi. Gandhi buvo ištėkęs iš giliausios pačių indų dvasios. Aristokratas Nehru pasilaikė išviršinius papročius indų, bet po jais slėpėsi dvasia, kuri buvo daugiau anglų padaras, anglių mokyklų, anglių kalėjimų ku-

riuose praleido 13 metų. Anglų mokyklose sutikti filosofai išmokė Nehru virsti agnostiku vietoj gilos Gandhi religinės dvasios. Anglų fabianizmas išmokė Nehru būti socialistu. Anglų gyvenimo praktika išmokė jį būti pragmatiku, kuris galėjo kalbėti apie neutralumą

JAWAHARLAI NEHRU

apskritai, bet pats būti Maskvos komunistų politikos šalininkas, galėjo remti kom. Kiniją net ir tada, kai ta pati Kinija užpuolė Indijos sienas. Jis galėjo kalbėti apie taiką ir atsisakymą nuo karo ginčijamiems klausimams spręsti, bet pats galėjo ginklu užpulti Portugalijai priklausančią Goa. Galėjo kalbėti apie tautų apsisprendimą, bet pats neduoti Kašmiro gyventojam teisės apsispręsti, ar jie nori priklausyti Pakistanui ar Indijai. Galėjo kalbėti apie tautų laisvę, bet teisinti ir Sovietų užgrobumus rytų Europoje.

Po gedulo, indų tautai bus naujas klausimas: kas Nehru pavadous ir kuria kryptimi nauji vadai vairuos didžiąją indų tautą. Tačiau jau gyvas būdamas Nehru pajuto savo partijos draugų pasipriešinimą ju per daug jau nesiderinančiai su neutralumu linijai, proteguojančiai Maskvos simpatiką Krishna Menon, ir priverstė Nehru jo atsisakyti. Tai būdinga smulkmena ateičiai.

Kipras virs Kuba, Makarios — Castro?

Kipro saloje neramumai tęsiasi. J. Tautų kariuomenė buvo apšaudyta iš graikų ir turkų pusės. Neramumai samoninagai palaikomi komunistų ir graikų vyriausybės, kuriai ginklus pristatinėja Nasseris. A-

merikos vyriausybė sujaudino slaptos derybos tarp Chruščiovo ir Kipro prezidento Makarios dėl ginklų pristatymo. Graikija gaus iš Maskvos lėktuvų, patrankų ir kt. ginklų. Tai eina prieš visus susitarimus. Amerika pradeda žiūrėti, kad Kipras vis labiau krypta į komunistus ir Maskva nori jį paversti savo baze Viruržemio jūroje kaip Amerikoje yra Kuba. Prezidentas arkivyskupas Makarios rodosi klusnus Maskvos kvilingas.

MAKARIOS, tuo tarpu Kipro prezidentas.

Azijoje įvykius stengias nudelsti

Mažumos vadas Dirksenas apkaltino vyriausybę neryžtingumu kovoje prieš komunistus Vietnamu; esą tas neryžtingumas stato į pavojų amerikiečių gyvybes ir pakerta Amerikos prestižą. Prezidentas Johnsonas, užuot atsakęs per Kongresą ar spaudos konferenciją, pasikvietė respublikonų 9 vadus į Baltuosius Rūmus ir išdėstė esamą padėtį pietų Azijoje.

— Laoso reikalu Amerika priėmė Anglijos siūlymą, kad keturiolikos konferencija būtų šaukiama ne Ženevoje, bet Laoso sostinėje. Laukiama, ką pasakys Sovietai.

— Laose Amerika gegužės 27 pristatė vyriausybei keletą lengvųjų lėktuvų kovai su komunistais. Sovietai reišė protestą.

— Vietnamui Amerika gegužės 27 pristatė 20 lėktuvų.

RUMUNIJA TARP WASHINGTONO IR MASKVOS: čia mezgama prekybos, o tenai ideologinius ryšius

Washingtono baigtos dešimties dienų derybos tarp Amerikos ir Rumunijos. Oficialiai dar nepaskelbti rezultatai, bet neoficialiai jau rašoma, kad susitarta sustiprinti diplomatinis ryšius — pasiuntinybes pakeisti ambasadoriu; svarbiausia susitarta dėl prekybos, kuriai Amerika duoda palankias sąlygas.

Amerikos vyriausybė yra ištikinusi, kad sutartis padės Rumunijai labiau atsipalaiduoti nuo Maskvos įtakos. Ta proga informavo apie tuos Rumunijos santykius su Maskva. Esą Rumunijos komunistinė valdžia atsisakiusi jelti į Sovietų Sąjungos ir satelitų ūkinę sąjungą, o 1964 balandžio 22 paskelbusi deklaraciją dėl komunistinių partijų nepriklausomybės. Esą taip pat, kad Sovietų saugumo agentai mėginę per-

versmą Rumunijos vyriausybei pakeisti ir Chruščiovą du kartus buvo slaptai atvykęs į Buchareštą, grasindamas pavartoti sovietų kariuomenę. Panašiai jis buvo grąšinęs Lenkijai 1956. Rumunai buvę jau aliaruoti priešintis visom priemonėm prieš Chruščiovo pasikesi-

EUROPOS APSAUGA NUO SOVIETINĖS AGRESIJOS — Vokietijos kariuomenės jau yra 450,000.

Amerika džiaugias konsulatais...

— Prezidentas Johnsonas paskelbė gegužės 27, kad su Sovietais sutarta pasikeisti konsulatais. Sovietai atidarys konsulatą Chicagoje ar New Yorke, o Amerika Leningrade. Klausimas dar turės pereiti per Kongresą.

ŠNIPAM Amerikoje lengvas darbas

Svedų pulkininkas Stig Wenerstrom gegužės 26 teisme išsipasakojo, kaip jis 1952-7 pardavinėjo Sovietam žinias apie Amerikos atominius ginklus, pats lankęs aviacijos bazes, lėktuvus, povandeninius laivus, Polaris raketas, apsaugos sistemą. Gauti žinias iš amerikiečių buvo nepaprastai lengva. Jis dirbtuvas, štabus J. Valstybėse, Kanadoje, Vokietijoje. Jis tada, 1952-7 buvo karo attache Amerikoje.

— Katangoje, Albertsville mieste, komunistai surengė kariuomenėje perversmą gegužės 27.

J. Tautos sutiko pasiūsti į Kivu provinciją 900 Nigerijos karių. Ten siaučia komunistinis teroras.

— Kongo vyriausybė paprašė J. Tautos vėl kariuomenės. Pagal sutartį kariuomenės buvimas baigiasi birželio 30. Dabar jos yra dar 2,000. Bet vyriausybė, nepajėgia susidoroti su teroristais, nors pati rengia teroristus Angolai.

PRIES RINKIMUS:

James Restonas (NYT) aiškina, kokia išėitis galinti būti su respublikonų kandidatais konvencijoje: Goldwateris savo balsus perleis Nixonui, Lodge ir Rockefelleris savuosius Scrantonui; tada Nixonas pasiūlys Scrantoną į viceprezidentus, ir bus sąrašė dvejetas: Nixonas-Scrantonas.

— Eisenhoweris tarp visų kandidatų į prezidentus labiausiai remtų savo brolių Miltoną, antrojo vietoj eitų Scrantonas, Andersonas, Romney.

SENA IR NAUJA DRAUGYSTĖ: "Ei, ei, jis j mane žiūri, jis lipa jau pen sieną... Skambink draugui Johnsonui!"

Taikos nepirksime laisvės kaina, bet...

Amerikoje propaganda išsijususi sudarinėja opiniją apie taikingus Maskvos siekimus. Valdžios pareigūnai skelbia optimizmą, kad bendradarbiavimu su Maskva bus išlaikyta pasaulio taika. Tačiau atsiranda tokių, kurie tuo optimizmu nepatiki, laiko jį iliuzijom, mitais ir ima juos griauti. Šiuo kartu tokis pasirodė Nelson A. Rockefelleris savo straipsniu Look žurnale.

NELSON A. ROCKEFELLERIS

Kada Sovietai siekia koegzistencijos? Ar jie daro kokias nuolaidas? Ar mūsų parama padeda jiems skaldytis? Ar prisivalge jie atsakys nuo ekspansijos? Ar amerikiečių propagandos optimizmas apie Chruščiovo taikingumą nėra iliuzija? — Į tai atsakinėja Nelson A. Rockefelleris.

Keletas mitų ir Rockefellerio pasisakymų dėl jų.

1. KOEGZISTENCIJA: kada Sovietai imasi apie ją kalbėti?

Nuo pat savo pradžios, rašo Rockefelleris, komunizmas tarpiais vis skelbia politinę koegzistenciją. Taikingą koegzistenciją Sovietų Sąjunga skelbė 1924-39, paskiau 1943-6, viršūnių konferencijos metu 1955, o paskiau Nikita, lankydamasis Amerikoje 1959. "Ir kiekvieno atveju atoslūgio periodas baigėsi, kai tai buvo naudinga komunizmo ekspansijai. Po 1924-39 ramybės periodo ėjo Baltijos valstybių aneksija ir agresija prieš Suomiją. Po antro pasaulinio karo atėjo periodas, kuris baigėsi satelitų sudarymu rytų Europoje. Zenevos dvasia atvėrė kelią penetracijai į vidurinius rytus ir davė Berlyno krizę, Camp David dvasia baigėsi nauja Berlyne krizė ir karine baze Kuboje".

2. SOVIETINĖS KRIZĖS IR AMERIKA: ar Amerika jas išnaudoja?

"Kai Sovietų Sąjunga susidu-

ria su vidaus sunkumais, ar mes turime laikytis tylos ar pasinaudoti galimybe energingiau paspausti, kad būtų išspręsti klausimai, kuriuos iškėlė šaltasis karas?" Rockefelleris mano, kad praityje derybos vis buvo vedamos pagal Sovietų pateiktą darbų tvarką. "Kai Sovietai yra karingi, Vakarai vengia kelti kontraversinius klausimus baimindamiesi, kad nepadidintų Sovietų karininko. Kai ramu, Vakarai vengia tokių klausimų, baimindamiesi, kad nesudrumstų ramybės". Rockefelleris pasisako už nuosavą programą, pozityvius reikalavimus. Ir sykiu išpėja: "Jei mes tesieksime, kad Rusija, kai ji turi sunkumų, tebtų sukalbamesnio tono, neturime nustepti, jei ji ima spauti, kai atsigaua ir sustiprėja... Mes turime saugotis pavojaus tono pasikeitimą palaikyti politikos pasikeitimą".

3. SOVIETŲ NUOLAIDOS: ar jos tikrai yra nuolaidos?

Pagal Rockefellerio aiškinimą Sovietų nuolaidos tėra laikinis sutikimas susilaikyti nuo darymo to, ko jie neturi teisės daryti, bet — ar iš tikrųjų susilaiko? Nurodo, kad 1943 jie "panaikino" kominterną ir tarptautinį aparatą komunistinėm subversijom — panaikino bent popierį. Tačiau 1948 kominternas buvo atgaivintas kitu vardu, nors jis nemiegojo ir tuo laiku, kai formaliai jo nebuvo.

Arba kitas pavyzdys — leidimas per Kalėdas vakarų Berlyno gyventojam lankytis rytų Berlyne. Tai galėjo padaryti tada, kai vakarų Berlynas ėmė tartis su rytų Berlynu; kai tos derybos turėjo baigtis komunistų politiniu laimėjimu — vakarų Berlyno izoliavimu si nuo vakarų Vokietijos, ko taip siekia Sovietai nuo 1958. Ir šantažą, neleidimą suskaldytom šeimom susijungti vardan politinių siekimų, mes vadiname "konsiliantiškumu", sukalbamumu!

Ateities mokinys

Tai buvo jau 2220 metais. Mokinys parėjo iš mokyklos su ašarom. Tėvas paklausė, kas jam yra. "Tas mūsų mokytojas yra kvailas. Jis liepia man parašyti apie žmogų, apie kurį aš niekad nieko negirdėjau". Tėvas aprašė, kad verkti dėl to nereikia, jis padėsias vaikui. "Kuo tas asmuo vardu?" Vaikas paaiškino: "Chruščiovas". Tėvas paėmė enciklopediją ir susirado atitinkamą raidę. "Taip yra. Va; Chruščiovas, Nikita S. — Mao Tsetungo laikotarpio kritikas".

4. AMERIKOS OPTIMIZMAS: visuomenės informavimas ar jos klaidinimas?

Rockefelleris sumini aukštusius pareigūnus, kurie optimistiškai aiškina Sovietų politiką — Rusk, Hillsman, bet labiausiai Harrimaną. Kaltina, kad jie klaidina visuomenę. Avarell Harrimanas, "grįžęs iš Maskvos, pranešė, kad spaudžiami vidaus sunkumų ir Kubos krizės patirties, Sovietų vadai įsitikino, kiek svarbi yra taikinga koegzistencija". Bet tokias pažiūras, sako Rockefelleris, Harrimanas buvo skelbęs ir 1959, vidurytų metų, kada Sovietai ėmėsi ofenzyvos

(nukelta į 3 psl.)

DISKUSIJOS PAGYVINO REZOLIUCIJŲ REIKALĄ

SPAUDA

Rezoliucijom už Lietuvos, Estijos, Latvijos klausimo kėlimą Jungt. Tautose pirmą opoziciją parodė Naujienos. Jų neigiamas nusistatymas nutildė tuojau pat Alto pradžioje parodytą palankumą. Bet komitetas atkakliai tęsė darbą, iš visuomenės sulaukė gyvo pritarimo, o iš Kongreso 55 rezoliucijų. Nauja kritikos bangėlė pasirodė Dirvoje. Jos nuolatiniai bendradarbiai V. Rastenis ir V. Meškauskas parodė ne tiek opoziciją pačiom rezoliucijom, kiek kritikavo rezoliucijų turinį, išpėjo neturėti iliuzijų, abejojo dėl pačių rezoliucijų prasmės. Girdi: o jeigu Kongresas ir nutartų, kad Lietuvos, Latvijos, Estijos klausimas keltinas J. Tautose, tai toks nutarimas dar nepareigoja vyriausybės; o jeigu vyrų išuostovės ir iškeltų J. Tautose, tai nesi tikras, kad J. Tautos padarys sprendimą, kokio mes norime; o jeigu palankus sprendimo nepadarys, ar svarstymą visat atmes, tai geriau visai nekelti, kad nebūtų pralaimėjimo.

Kodėl neužtenka "nepripažinimo"?

"JAV-bių metai iš metų Pabaltijo okupacijos nepripažinimo kartojimą laikome stovėjimu vietoje. Su savo rezoliucijomis žengiamo vieną žingsnį pirmyn".

Kokia nauda iš rezoliucijų?

"Pagrindinis V. Meškausko klausimas — kokia gi nauda būtų Lietuvai iškėlus jos bylą JT-se? Dabartinė administracija baigia pamiršti Lietuvos vardą. Sen. Tom Kuchel savo laikui pareikalavo Valstybės Sekretorių Dean Rusk duoti pilną apyskaitą apie JAV-bių kovą už Lietuvos laisvę JT-se. Dean Rusk surinko visas citatas iš visų JAV-ųjų pareigūnų kalbų, pasakytų JT-se nuo šios administracijos pirmųjų dienų, kur tik buvo paliestas Pabaltijo valstybių klausimas. Tik poroje labai prabėgom paminėtas Pabaltijo kraštų vardas. Kitose citatose, kurios užima 9 pusl. randami žodžiai "komunizmas", "kolonializmas", "komunistinis imperializmas" ir pan. Anot Valstybės Departamento, kiekvienu atveju, kai tik buvo tariami tie žodžiai, buvo turima galvoje ir Lietuva, Latvija ir Estija. Kokia nesąmonė ir pa-

NEW YORKO tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, šoka veteranų dienoje gegužės 23 pasaulinėje parodoje

Nuotr. P. Ažuolis

LIETUVOJE

Ar menas patenkina jo vartotojus?

Sovietiniai kritikai vis reikalauja iš rašytojų ir dailininkų bei kompozitorių, kad jie kurtų "dabartinio gyvenimo" temom, t.y. vaizduotų, kaip auga komunistinis gyvenimas. J. Banaitis, "Kultūros ministras", Tiesoje gegužės 10 mini tapytojus, kurie labiausiai tą reikalavinimą vykdo — atspindi "tiesą, dabarties gyvenimą". Tai — A. Gudaitis, A. Savickas, S. Džiaukštas, J. Svažas, V. Gečas, L. Surgailis, V. Povilaitis.

Tarp tos rūšies kompozitorių mini E. Balsį, J. Juzeliūną, A. Račiūną, B. Dvarioną, St. Vainiūną, V. Bražinską, T. Makačiūną. Dramaturgijoje temini vieną K. Sąją. Tik jis davęs sėkmingų bandymų; visi kiti esą menki.

Bendra išvada: "Mūsų profesionalinis menas dar labai mažai nuveikė, formuojant darbo žmonių materialistinę pasaulėžiūrą, kovojant su buržuazinės ideologijos recidivais. Šiuo metu, kai visos respublikos visuomeninės organizacijos ir spauda kovoja su reakcinių prietarų tamsa, kūrybinės organizacijos vis dar nerodo reikiamos iniciatyvos. O kiek dėkingiausios medžiagos suteikia kompozitoriui, dailininkui, dramaturgui kad ir aštriausios klasių kovos kupinas pokario laikotarpis. Reikia meninės kūrybos paminklais įamžinti šioje kovoje žuvusių tarybinių žmonių at-

minimą, demaskuoti buržuazinės moralės dviveidystę, tamsybinius".

Literatūros skaitytojų vardu

V. Radaitis sugretina intelektualinį lygį rašytojų ir skaitytojų ir randa: "Mūsų literatūros intelektualinis lygis dar gero, kai atsilieka nuo skaitytojų lygio ir nepajėgia atsakyti į tas sudėtingas problemas, kurias kelia mūsų gyvenimas..."

— Lietuvos tautosakos antras tomas turi 560 liaudies dainų ir 53 raštas. Visa tautosaka bus išleista penkiais tomiais. Kiti du tomai skiriami bus pasakojamajai tautosakai, paskutinis smulkiajai.

— Muzikos ir teatro almanacho naujas tomas skirtas nepriklausomoms Lietuvos teatrui įvertinti "marksistiniu požiūriu". Rašo apie režisierius B. Dauguvietį, Juchnevičių, Miltinį, taip pat solistę A. Galai-nienę.

— Vilniuje gegužės 9 pradėjo gastroliuoti Maskvos operetės teatras. Po 11 spektaklių iš Vilniaus išvyko į Klaipėdą. Tai pirmos šios operetės gastrolės Lietuvoje.

— Kaune sporto halėje buvo šokių šventė. Dalyvavo 1000 šokėjų. Tai pasiruošimas kitų metų dainų ir šokių šventei.

— Leningrade gegužės 10 atidaryta lietuvių liaudies meno paroda.

KENNEBUNKPORTO PAJORIS

Nuotr. P. Ažuolis

VASAROS ATOSTOGOS ir BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO

GERIAUSIAI pailsėsite atostogų šalyje Kennebunkport, Maine. Pranciškonų prižiūrimi vasarnamiai priima atskirus asmenis ir šeimas labai priemamomis kainomis. Šiemet sezonas prasideda birželio 26 ir tęsis iki Darbo dienos savaitgalio.

DAUGELIO metų praktika parodė, kad tūkstančiai grįžta pailsėti ir atsigauvinę gražioje Maino gamtoje ir gavinančioje jūroje bei maudymosi baseine. Ir jūs galėtumėte būti jų tarpe.

STOVYKLA gražiamame Maine krašte, prie Atlanto, vadovaujant Tėvams Pranciškonams, prasideda birželio 26 ir baigsis liepos 31. Atvykti ir išvykti galima to sezono laiku bet kada.

BERNIUKAI priimami nuo 8 iki 15 metų.

STOVYKLOS vadovybė užtikrina kiekvienam fizinį tautinį ir dvasinį atsigauvinimą

Smulkesnių informacijų ir registracijos reikalų kreiptis:

Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine — Tel. (207) 967 -2011

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Preneratas kainą \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA, Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Grįžimas ir nusikaltimas

'Grįžimo į tėvynę' sovietų užsispyrusiai siekiama nuo pat karo pabaigos. Tuojau po karo Vokietijos bėglių stovyklose buvo griežtasi prievartos. Jungtinės Tautos siekia griežto nutarimo; gražinti namo visus bėglius jėga. Pasipriešino Jungtinės Amerikos Valstybės. Savo įstatymais ir globa jos sudarė sąlygas daug kam atvykti į šį kraštą. Norėjusiųjų grįžti netaikė. Kai nedaug beatsirado, Sovietų Rusija sudarė vadinaimus 'tautinius komitetus', kad jie agituotų ir įtaigotų grįžti. Lietuviam iš Berlyno buvo siunčiamas laikraštis 'Už grįžimą į tėvynę', vėliau pakeistas 'Tėvynės Balsu'. Pasikeitė ir komiteto sudėtis bei vardas. Dabar vadinamas 'komitetu kultūriniam ryšiam palaikyti'. Veikia Vilniuje, kaip Maskvos padalinys.

Visa tai rodo, kiek sovietams tebėra svarbi grįžimo akcija ir kiek ji vis dėlto sunki. Mažai sumedžiojama 'aukų', nors tėvynės pasilgimas visų yra didelis. Kodėl?

Prisimename pirmojo pasaulinio karo pabaigą ir bolševikų revoliucijos pirmąsias dienas Rusijoje 1917-1918 metais. Tuo metu į Rusiją buvo daug išbėgusių ir evakuotų lietuvių. Atsikuriant nepriklausomajai Lietuvai, nereikėjo jokių komitetų 'Už grįžimą į tėvynę', jokios agitacijos, jokių vilionių. Priešingai, reikėjo pagalbos registruoti norinčius grįžti, išrūpinti dokumentus, sutvarkyti kelionę. Labai daug talkino moksleiviai ir studentai ateitininkai. Masės žmonių skubėjo išvykti iš kuriamojo 'komunistinio rojaus'. Vaziavo namo traukiniais, giedodami ir dainuodami, džiaugdamiesi, nors daug kas nežinojo, ar beras saviškis ir nesudegusių sodybą.

JONAS MIŠKINIS

LIEPA ir LOKYS

MUSTEIKOS kaimo gale augo vėšli graži liepa. Viršūnė larsi debesis siekė. Kamblis buvo toks storas, kad penki vyrai sustoję vos begalėjo rankomis apkabinti. Daug kartų į liepą perkūnas trenkė, daug šelstančių audrų viršūnę lenkė, šakas laužė, bet ji buvo atspari, tvirta ir savo viršūnę stiebė padebesin. Amžiaus nė vienas musteikietis nežinojo. Vieni sakė 100, kiti — 150, tretį tvirtino, kad turinti 200 metų.

Ta liepa dar būtų augusi keliasdešimt metų, jei nebūtų palietęs Kukučio kirvis. Kukučis liepą nemėgė. Savo tankiomis šakom ir vėšliais lapais užstodavo saulę. Darydavos tokia paunksnė, kad Kukučiai nei būlės nei daržovės neaugo.

Gejėdamas savo daržoves, Kukučis liepos šaknis kajojo ir lupo žievę iki pat brazdo. Po tokios skaudžios operacijos, liepa pamažu ėmė nebetikti primykščio savo vaizdo. Nors vasarą dar pasipuošdavo kvepiančiais žiedais, bet jie nebeturėdavo skanaus kvapo. Ir tiek

daug bičių nepritraukdavo, kaip anksčiau.

Slinko metų metai, liepa nyko, džiūvo. Stiebe atsiradavo plyščių, uokšų, įvairių suaižėjimų. Vasarą bičių spiečius išmesdavo į kurį nors plyšį. Sunkio būdavo iš ten išspręsti.

Iš pavasario uoksuose apsigyvendavo varnėnai, karveliai, kukučiai, pečelindos ir pulkai žvirblių. Kiekvienais metais liepos viršūnėje kurdavosi gandrų šeima, ir vis ta pati. Kai vieną vasarą perkūnas įtrenkė liepon ir ištaškė jaunikius gandrūkus, seniai gandrai apledo savo lizdą ir tik retkarčiais vakare atsiskridavo ir tupėdavo ant sausos šakos. Nors Krušo Augustas liepos viršūnę įkėlė ratą gandalizdžiu, bet pakuščiai lizdo nekrovė ir daugiau jaunikių neperejo.

— 0 —

APLINK liepą augo graži, lygi veja. Čia kaimo vaikai susipriešinti, tokį pririšdavo prie liepos ir laikydavo iki vėlyvos nakties, kad uodai sukandžio-

Koks bus džiaugsmas, kai sulauksim naujų rūmų

Vasario 16 gimnazijos VI klasės mokiniai rašo pasaulio lietuviams.

Francas: Vasario 16 gimnazijos naujas pastatas jau yra baigiamas ir rudenį šiose patalpose, galimas dalykas, prasidės mokslas. Čia bus visos 9 klasės, kabinetai ir valgykla. Iki šiol mokėmės mediniuose barakuose, kurie primena kariuomenės barakus. Suprantama, koks mokinių bus džiaugsmas kad galėsim mokyti dideliuose švietuose kambariuose, o ne kaip lig šiol tamsiuose barakuose. Per žiemą nereikės drebtį, kai šaltas vėjas pučia per visokias sienų skylės. Nereikės prastų medinių grindų dulkių gerti. Nereikės taip suspausti sėdėti, kaip lig šiol. Taip įkyriai netrukdyt vieškelio ir kaimo triukšmas, nes naujasis pastatas bus atokiau nuo gatvės. Dabar jau matome, kad netrukus su lietuviška daina ir didžiausiu džiaugsmu įgyjuosime į Vasario 16 gimnazijos naujus, modernius rūmus. Tik padėkite, gerieji lietuviai, greičiau juos baigti!

Kiminaitė: Įstojau į šią gimnaziją nemokėdama lietuvių kalbos. Dabar jau ne tik skaitau, bet ir rašau lietuviškai. Tikiuosi, kad naujuose rūmuose bus darbo atmosfera ir mokslo lygis pakils.

Krivickaitė: Seniai buvo kalbėta ir planuota pastatyti naujus Vasario 16 gimnazijos rūmus. Ir, štai, dabar artėjame

į tikrovę. Visas pastatas, tiksliau sakant griaučiai jau yra, bet dar trūksta dar raumenų, kad suteiktų griaučiam formą iš vidaus ir iš oro. Šiam reikalui baigti stinga lėšų. Mes patys tiek dūdam, kiek mūsų kišenės pajėgia. Taigi laukiame iš viso laisvojo pasaulio lietuvių mums, besimokančiam jaunimui, paramos: padėkite mums

KUN. BR. LIUBINAS,
Vasario 16 gimnazijos direktorius

naujuosius Gimnazijos rūmus įrengti.

Manau ir tikiu, kad visi mūsų gimnazijos mokiniai labiau sustiprins ir sukaups savo visas jėgas mokslui. Kas iš to, jeigu yra geriausias pastatas, o jame dvasiškai tuščia.

Mečionis: Dėl fizikos ir chemijos tai ypatingai džiaugiuosi, nes tada bus galima gerai eksperimentuoti, bandymus daryti geroje švietose ir puikiai įrengtose laboratorijose, o ne lauzuose, kaip dabar.

Milinis: Chemijos pamokų metu mokiniai dabar negali dirbti, eksperimentuoti laboratorijose, nes tinkamų neturime. Manau, kad naujuose rūmuose mokiniai geriau mokysis. Rūmai mūsų aplinką, parką pagražins. Žmonės, pravažuodami pro parko dalį, kuris ribojasi ties gatve, daugiau nebeklaus, kokie elgetos čia gyvena.

Starkas: Prieš trejus metus įstojau į šią gimnaziją lietuviškai ne žodžio nemokėdamas. Dabar jau ne tik kalbu, bet ir rašau lietuviškai. Daug džiaugsmo išgyvenau per trejus metus šioje gimnazijoje. Bet tas džiaugsmas sumažėja, kai pasižiūriu į senus barakus, kuriuose mes, mokiniai, turime mokytis. Daug mūsų kaimo žmonių ir pravažuojančių svetim-

taučių, sužinoję, kas čia gyvena, sako: "Kaip tos gražios lietuviškos ir švietiškos lietuviškai gali mokytis tokiuose tamsiuose barakuose? Nėra švietos! Koks ten gali būti mokslas! jokios mokyklinės atmosferos! Man gaila ju!"

Panašiai kalba ir lietuviai, nors mokiniai stengiasi gerai mokytis, ir gimnazija jau išleido daug abiturientų.

Koks bus mokinių džiaugsmas, kai susilauksime naujų gimnazijos rūmų! Rūmai su dideliais moderniais langais! Labai daug švietos! Daug erdvės! Bus visai kitas mokymasis! Bet ne tik dėl mokslo, o ir dėl reprezentacijos naujieji rūmai bus naudingi. Ir, gal būt, naujasis pastatas patrauks daugiau mokinių į gimnaziją, nes tėvai

Gimnazijos rūmams užbaigti trūksta pinigų. Todėl gimnazijos dir. kun. B.R. Liubinas nuvažiavo į JAV ir Kanadą, kad surinktų 50,000 dol. iš ten gyvenančių lietuvių. Tikimės, kad JAV ir Kanados lietuviai supras, kad lietuvių gimnazija Vokietijoje turi egzistuoti ir išskirti naujuose tinkamuose rūmuose. Mes, mokiniai, iš savo pusės pasižadame geradariam lietuviams atsilginti mokslo lygio pakėlimu ir lietuviškos kultūros bei lietuvių kalbos puoselėjimu. O mūsų dėkingumas bus toks pat didelis, kaip ir mūsų džiaugsmas.

Vasario 16 gimnazijos 6 kl. mokiniai:

1. Francas, 2. Kiminaitė, 3. Krivickaitė, 4. Mečionis, 5. Milinis, 6. Starkas.

STATOMI VASARIO 16 gimnazijai nauji rūmai

Taikos nepirksime laisvės kaina

(atkelta iš 2 psl.)

prieš vakarų Berlyną. Tada Harrimanas rašė manąs, kad Chruščiovas noris pagerinti Sovietų gyvenimo standartą ir suprantąs, jog to negalima padaryti nesumažinus apsiginklavimo išlaidų, neatsisakant nuo karingumo. Apie tokį sovietinį taikningumą Harrimanas optimistiškai kalbėjo metai prieš konfliktą Paryžiaus viršūnių konferencijoje, dveji metai prieš kitą ultimatumą dėl Berlyno ir atominio moratoriumo vienašališką nutraukimą, treji metai prieš sovietinių raketų įtaisymą Kuboje.

Ir dabartiniu metu: Prezidentas Johnsonas optimistiškai atsakė į Chruščiovo siūlymą atsisakyti nuo ginkluotos jėgos klausimam spręsti. Sekr. Rusk sakė tikęs, kad mūsų sovietiniai "draugai" buvo nuoširdūs, tai siūlydami. Bet Chruščiovo nenuoširdumas, prieštarauja Rockefelleris, buvo akivaizdus, kada jis pareiškė, jog tas siūlymas nevertoti jėgos neliečia Formozos, Vakarų karinių bazių, sukurtų pagal senas sutartis, neliečia taip pat Vietnamo, Korejos. Ir prezidentas Johnsonas, kalba Rockefelleris, rašė Sovietų premjerui, kad tas siūlymas gali būti pagrindas taikos pažangai... "Supainiodami pasikeitusį sovietinį toną su politikos pasikeitimu, mes... kėlėm apgauleitą vilts tarp savo žmonių".

5. KOMUNISTŲ SKILIMAS: ar mūsų parama juos skaldo?

"Dažnai vartojamas argumentas, kad turime paremti vieną komunistinę grupę prieš kitą. Kartais sakoma, kad turime paremti vieną komunistinį vadą, mažiau karingą, prieš jo oponentus, darydami jam nuolaidų. Tačiau laisvasis pasaulis neturi duotis suvedžiojamas iliuzijos, kad jis gali daryti įtakos komunistinio pasaulio vidaus raidai. Nei skilimas tarp

gauruota meška. Iš kalio pasidariau kailiniukus, o jos iltnius dantis ir dabar dar turiu. Daugiau niekas Lietuvos miškuose nėra matęs nei sutikęs meškos.

kie sodyba, kurioj gyvena šimtametis Motiejus. Mat, daug kas manė, kad jis turis 100 metų. O kai jį kas paklausdavo, tai jis visada sakydavo: "Baigi ju deviniadešimtus eiti".

Kai tik vaikai pradėdavo žaisti kiaulytę, senis Motiejus, pasiremsčiuodamas šaltkėsniu krukui, tuojau atkrypuodavo žaidimo pažūrėti. Vaikai senelį gerbė ir mylėjo. Dažnai ji papasakodavo savo atsiminimų, pasakų ir kai kada net kiaulytę pažaisdavo. Kartą vaikai, apstoję Motiejų ratu, maldavo papasakoti ką nors iš jaunų dienų.

Senis Motiejus atsirėmė pečiais liepos, pažvelgė į viršūnę, giliai atsiduso.

— Vaikai, — sakė jis, — aš senas, bet ir liepa gerokai paseno. Jeigu į mus prakalbėtų, tai daug daug paporytų. Kai aš dar jaunas buvau ir ėjau baidžia, į liepą dažnai Margionų dvaro prevaizda Guževskis įlipdavo ir stebėdavo, kaip dvaro darbininkai laukus dirba. Jei tik pamatydavo, kad darbininkas stovinėja, ilsisi, įsakydavo atvesti ir čia jį plakdavo rykštemis arba botagu iki kraujo. Mažiau nuplaktim liepdavo lipiti į liepą ir kukuoti arba loti 1-2 valandas be sustojimo.

Jei kas bandydavo žodžiu pasipriešinti, tokį pririšdavo prie liepos ir laikydavo iki vėlyvos nakties, kad uodai sukandžio-

vių paprašyti, bet ne visur gaudavome.

— Aš dar nebuvau parvykęs, — mostelėjo ranka, — o rusų žandarai jau kratė namus ir ieškojo. Namiškiai nieko nežinojo, kad pabėgau iš kariuomenės. Pamatė mane, labai nusiğando ir liepė tuojau pasislėpti, kad kaimynai nepamatytų ir nepraneštų. Tai, va, taip ir slapščiausi 10 metų, kol caras išleido manifestą.

— O kur, jau slėpeisi?

— Daugiausiai arti savo namų ar eidavau Gudų miškuose na medžioti. Naktį miegodavau pievų daržinėje arba šieno kupetoje. Žiemą nakvodavau tvarte pas avelas, o pas jas šilta būdavo!...

— Medžioldamas daug naudavau paukščių, stirnų, briedžių, vilkų, kiškių ir lapių — gyvėsi Motiejus. — Nudėjau ir paskutinę Lietuvos mešką, kuri vienintelė buvo Gudų girioje.

— Ar nebijojai tos meškos?

— Ne. Kartą vilkai papiove Averkos Jurgio kumeliuką. Sužinojęs nuėjau pasižiūrėti ir radau dar ne visą kumeliuką suleštą. Pasidariau šakotų eglių sėdynė. Vakare atėjęs įlipau ir laukiau vilko. Gerokai sutemus, išgirdau, kad kažkas braška, kaulus kramto. Maniau, vilkas kumeliuko mėsa ėda, tai ir palaidau šūvį. Kažkas sustaugė, subraškėjo ir nutilo. Prašvitus žiūriu — netoli kumeliuko pašlaitėj, guli negyva, didelė,

Sveika Marija...

varge aplankiusi Lietuvos žemele

Šventovė, kurioje bus mūsų koplyčia

The National Shrine of the Immaculate Conception, Washington, D. C. in which our chapel will be located

Šiluvos Šv. Marijos koplyčios darbai

eina pirmyn. Koplyčia liudys, ką mes gerbiame ir kad esame susiklausanti šeima. Tūkstančiai lietuvių jau atsiuntė savo auką.

Ateikite talkon savo auka

Kurie dar neįsijungėte į šv. Marijos mylėtojų lietuvišką šeimą, neatidėliokite tai padaryti. Už meilės pareiškimą švenčiausiai Marijai nors ir maža auka, ji atsilygina dangiška palaima.

Neatidėliokite, nesvyruokite!

Juo greičiau ir gausiau aukosime, tuo greičiau ir gražiau įvyksime mūsų pasiryžimą.

Ypatingai Marijos garbei skirtame gegužio mėnesyje nupinkime švenčiausiai Marijai mūsų meilės vainiką, paaukodami lietuvišką koplyčią jos garbei skirtoje šventovėje, Washington, D. C.

Our Lady of Šiluva Chapel

in the National Shrine of the Immaculate Conception Washington, D. C.

A Lithuanian memorial in honor of the Blessed Virgin Mary. A symbol of the devotion and faith of Lithuanian-Americans.

To be Erected Soon!

Your contribution is needed now!

Thousands of Lithuanians have already given donations.

The Šiluva Chapel Fund

The Bl. Virgin Mary has always interceded with God for blessings upon everyone showing their love for her!!!

GIVE TODAY!

Your donation—large or small—will help construction work to be completed sooner.

Vienoj sienoje bus išreikštas Lietuvos pasitikėjimas Kristumi.
One wall will depict the Christian faith of the Lithuanians.

Koplyčioje bus šv. Marijos Apsireiškimo šiluvoje altorius.
The Apparition of Our Lady in Šiluva — Chapel altar.

Kita siena bus skirta šv. Kazimierui ir Lietuvos krikščionybės augimui.
Another wall will portray St. Casimir and the development of Christianity in Lithuania.

Koplyčioje bus istorinių ir kitų Lietuvos vaizdų.
There will also be portrayals of Lithuanian religious art.

Aukas siųskite per savo parapijos kunigus arba tiesiai:

Present your contribution to your parish priests or send directly to:

COMMITTEE FOR THE CHAPEL OF OUR LADY OF ŠILUVA

67 27 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60629

(All contributions are tax-deductible)

Koplyčioje tūps Lietuvoje stebuklingi šv. Marijos paveikslai.
There will be reproductions of the Miraculous pictures of Our Lady in Lithuania.

LFB konferencija Clevelande

Gegužės 23-24 Clevelande įvyko apžvalginė JAV ir Kanados **Fronto bičiulių konferencija**. Ji apžvelgė LFB organizacinę padėtį ir ieškojo priemonių ir kelių savo organizacijai stiprinti, į Laisvę fondui plėsti ir savo žurnalui laiku išleisti. Kai šitie klausimai daugiau susieti tik su LFB, plačiosios visuomenės dėmesio ypač verti buvo du konferencijos klausimai: Lietuva ir laisvės perspektyva, ir LFB uždaviniai ir veiklos galimybės.

J. Brazaitis, kalbėdamas pirmuoju klausimu, prisiminė **antrą sovietinės okupacijos pradžioje krašte ir tremtyje puoselėtą iliuzinę laisvės prielaidą** ir jų žlugimą; prisiminė paskutiniu laiku populiarinamą laisvės prielaidą, kad laisvės ateisianti per koegzistenciją ir kolaboravimą evoliucijos keliu. Šios prielaidos įtakoje skleidžiama mintis suspenduoti kovą dėl laisvės ir imtis kultūrinio bendravimo ir bendradarbiavimo su kraštu, okupantui tarpininkaujant. Si koegzistencijos prielaidą vedanti į status quo pripažinimą, t.y. į tai, ko siekianti Maskva: nepriklausomos Lietuvos valstybinių institucijų laisvajame pasaulyje likvidavimą; Lietuvai nepriklausomybės siekiančių organizacijų pritildymą; laisvojo pasaulio lietuvių suskaldymą ir tarpusavinį kiršinimą, kol Lietuvos išlaisvinimo siekiami nutilis ir išvija persiorientuos palankia okupacijos statusui linkme.

Todėl dažnai girdime šūkį: valstybinė Lietuvos nepriklausomybė nerealaus siekimas, todėl ir nesvarbus. Atmetęs šį "realistų" gundymą, prelegentas sustojo prie Lietuvos nepriklausomybės siekimo realių priemonių, kurių pagrindinė esanti viešoji opinija. Jai formuoti esą du keliai: per masės ir per viršūnes. Masėse, ypač jaunojo kartoj būtinyje yra palaikyti gyvas Lietuvos okupacijos faktas. Kad ir kaip jaunoji karta yra veikiamą oportunistinio klimato, jos dalis išliks idealistinė ir principinga. Neblogai jaunosios kartos akademinių barą aptarnauja Lituanus. Betgi visi apleistais jaunosios kartos platiųjų masių baras, net ir ta jo dalis, kuri lietuviškai tebejaucia ir turi sentimentą Lietuvai. Lietuvai palankiai viešajai opinijai formuoti labai daug gali patarnauti provincinė vietos spauda. Į ją daug lengviau su Lietuvos byla patekti, negu į tą, kuri atstovauja administracijos linijai. Lig šiol šioji galimybė labai apleista. Tai vietos bičiulių ir kitų veikėjų uždavinys. Geriausiai informuoti Lietuvos klausimu yra administracijos ir kongreso žmonės. Liesdamas pačias aukštąsias sferas, kurios pačios politikos nevykdo, bet turi sprendžiamo poveikio vykdytojams, prelegentas pabrėžė, kad rasti jų paramos yra nepaprastai svarbu, nors ir nepaprastai sunku. Prie velionies prezidento Kennedy tos sferos buvo tokios linkmės, kad prieži-

mas buvo visai neįmanomas. Prie prezidento Johnsono jos kiek pasikeitė, tapo labiau prisirišusios prie Amerikos tėvų tradicijų ir principų. Jose lengviau ir Lietuvai palankumo rasti. Savo išvadose prelegentas dar kartą pabrėžė, kad Lietuvos laisvės perspektyva yra reali ir kad kelias į laisvę eina per svetimųjų viešosios opinijos formavimą, aiškios nepriklausomybės linijos išlaikymą, per apsaugojimą nuo infiltracijos, per lietuviškos minties budrumą.

Dr. V. Vardys, praktiškai su konkretindamas šiuo išvadų vykdymą LFB priemonėmis, pripažinęs didelį LFB kūrybinį pajėgumą ir iš to einančias pareigas savo tautai, **nubrėžė LFB veiklos planą ilgai distancijai**. Anot prelegento, LFB egzistencija ir veikimas nepriklausomuo tuo, veiks ar neveiks kiti Lietuvos laisvės kovos veiksniai ir kokia bus jų sąranga ir sudėtis. Nustatydami konkrečiai vykdytinus uždavinius, privalome pastoviai ir sistemingai analizuoti tarptautinę padėtį, pavergtojo krašto raidą ir savo pačių bei sau palankių sluoksnių jėgas. Reikia daugiau įjungti ir veikimą moteris, pasidalinti naštas. Neturime virsti koku uždaru elito klubu, bet būti atviri jauniems žmonėms ir naujoms idėjoms ir telktis į bendrą darbą su kitais.

Akylesniam konferencijos stebėtojų negalima buvo ne-

VYSK. V. BRIZGYS vasario mėnesį aplankė Juozapo Marijos vilą Newtown, Pa. ir kalbasi su mokinėmis Kathleen DeBow ir Karen Kelly.

justi ir tam tikros įtampos, einančios iš faktų, kad dalis vadovujančių LFB žmonių yra daugiau ar mažiau paveikti amerikietiškojo pragmatizmo, o kita dalis tebežeruoja tu pačiu bekompromisiniu idealizmu, kuris įkvėpė partizanų žygius, Lukšas, Būtenus, Dockus. Akylesnis stebėtojas taip pat užčiuopė, kad į LFB priekį išeina dar tik mokyklos suola palikusios kartos, anot Mackaus, augintinių kartos atstovai. Tai viltingas reiškinys ne tik LFB, bet ir visam lietuviškam gyvenimui

Konferencija priėmė nutarimus dėl LFB organizacinių reikalų, dėl konsolidacinių laisvinimo vadovybės pasitarimų ir kitais klausimais.

Konferenciją labai rūpestingai ir vaisingai globojo Clevelando LFB sambūris. K.V.

KENNEBUNKPORTO GIMNAZIJOS PENKTOJI LAIDA

Kennebunkport, Me. — Šv. Antano gimnazija šiemet baigia penktoji laida. Pažymėjimus gaus 14 moksleivių. Ta proga birželio 6 ruošiamos iškilmės, į kurias susirinks abiturientai, jų tėvai ir gimnazijos mokytojai pasidžiaugti savo darbo vaisiais.

Penktosios laidos abiturientai yra iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių, bet daugiausia iš Chicagos ir Philadelphia: Jos: E. Daniliūnas iš Kanados, R. Dilba iš Philadelphijos, L. Česnaitis iš Chicagos, S. Gavelis iš Bostono, R. Gudinskas iš Kanados, K. Mačiulaitis iš Chicagos, K. Norvaišas iš Philadelphijos, R. Paulaitis iš Philadelphijos, J. Petraitis iš Brooklyno

S. Rastonis iš Providence, J. Šipaila iš Rochesterio, J. Slapkūnas iš Waterburio, J. Koklys iš Clevelando ir V. Valaitis iš Chicagos. Tai pati didžiausia šios gimnazijos laida. Yra gražių talentų ir didelių gabumų. Savo laidai prisiminti išleidžia "Antonianum" kuriame yra sudėti jų būdingesni darbai ir keiturių metų šioje gimnazijoje prisiminimai.

Pagrindinei išleistuvių kalbai pasakyti atvyko dr. Juozas Girnius. Mišias aukos ir diplomus įteiks gimnazijos rektorius T. Jurgis Gailiūsis, OFM. Pamokslą sakys T. Leonardas Andriekus, OFM, Brooklyno vienuolyno viršininkas. S. J.

RŪTOS ANSAMBLIO METINIS KONCERTAS

Kearny, N.J. — Gegužės 2 lietuvių parapijos salėje Rūtos ansamblis, vadovaujamas Alg. Kačanausko, surengė metinį savo koncertą. Šiuo ansamblio koncertai visuomenės yra mėgiami, tad ir šį kartą klausytojų prisirinko pilnutėlė salė.

Prie puikiai paruoštų vaišių stalų ansamblio mišrus, vyrų ir moterų chorai šį kartą davė gana įvairią programą. Buvo išpildyta J. Bendoriaus, M. Budriūno, S. Čerienės, J. Gudavičiaus, Br. Jonušo, A. Kačanausko ir k. kūrinių. Ansamblio solistės — Ed. Mack-Mackevičūtė ir Florencija Schirm — gražiai išpildė duetą iš Offenbacho operos "Hoffmano pasakos". Nuolat tobulėjantis solistas L. Stukas puikiai dainavo solo "Tik tave" — muz. C. Porter.

Dueta iš filmo "Kol nevelu", pritariant vyrų chorui, atliko gana jausmingai Ed. Mack-Mackevičūtė su J. Majeski. Šis kūrinys, jau dabartiniais laikais parašytas, komponuotas Balio Dvariono ir, reikia pastebėti jame jaučiamas slaviškas motyvas. Moterų choras puikiai sudainavo "Tu prisimink", tačiau nelinkėtina Rūtos ansambliui turėti savo repertuare tų kom-

pozitorių kūrinių, kurių pavardžių net nedrįstama įrašyti programon.

Apskritai šį ansamblio koncertą reikia laikyti pavykusiu. Muz. Alg. Kačanausko asmeny-

je Rūtos ansamblis turi puikų vadovą. Turint galvoje šio ansamblio neproporcingą balsų sudėtį, jo muzikinis patėgumas yra gana aukštai pastatytas.

V. Maimaitis

BALTIMORĖS ŽINIOS

Baleto vakarą Lietuvių Bendruomenė surengė gegužės 23 lietuvių salėje. Programą išpildė Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas, abu iš Kalifornijos. Vakarą praėjo su pasisekimu. Po programos buvo šokiai.

Kelionę į Mt. St. Marys kolegijos Liurdą rengia šv. Alfonso parapijos klebonas prel. L. Mendelis gegužės 31. Autobusai išvažiuoja 9:30. Liurde prelatas aukos mišias. Po pietų kolegijos laukuose maldininkai sustos šv. Juozapo kolegijoje ir ten aplankys palaimintosios motinos Elzbietos Seton kapą. Ten bus ir šventoji valanda. Autobusai į Baltimore grįš 7 v.v. Bilieto kaina 2.50 dol. Bilietų galima įsigyti klebonijoje.

Šv. Alfonso mokyklos užbaigimo diena bus sekmadienį, birželio 7. Graduantai dalyvaus

8:30 v. mišiose, kurias aukos prel. L. Mendelis. Užbaigimo aktas bus 3 val. popiet. mokyklos salėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti. Prel. L. Mendelis išdalins diplomus ir dovanas.

Vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį minėjo Jonas ir Ona Petkai gegužės 24. Jie su savo šeima bei giminėmis dalyvavo 10 val. mišiose.

Vainikų dieną šv. Alfonso bažnyčioje 9 v. bus mišios už žuvusius dėl tėvynės. Lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Valerija Zulienė, senos kartos lietuvė, paskutinius metus sunkiai sirgusi, mirė gegužės 20. Velionė buvo šv. Alfonso parapijos gera parapietė. Trys kunigai aukojo gedulingas mišias už jos sielą gegužės 23 šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko

IŠ VISUR

— Lietuvių Krikščionių demokratų konferencija šaukiama gegužės 30-31 Clevelande, Čiurlionio namų salėje (ne Sv. Jurgio parapijos, kaip buvo anksčiau skelbta). Konferencija prasideda gegužės 30 d. 10 val. ryte. Vakarienių įvyks taip pat Čiurlionio salėje. Kalbės prel. Ladas Tulaba. Sekmadienį Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje aukos iškilminga smūja.

— Lietuvių Studentų Sąjungos rinkimų komisija praneša, kad lig šiol yra gautas tik vienas kandidatų sąrašas į naująją Centro Valdybą, todėl kandidatu siūlymo laikas pratęsiamas iki birželio 7 d.

— Dr. Karolis Lederis yra vienintelis savo srities specialistas Anglijoje. Profesorijauja Bristolio universitete. Yra gimęs Lietuvoje — Noreikonų km., Pakruojaus vals., Šiaulių apskr. Mokėsi Linkuvos gimnazijoje, baigė Šiaulių pedagoginį institutą, mokytojavo pradžios mokykloje Telsių aps. Pabėgęs nuo bolševikų 1941, dirbo Vokietijoje baldų fabrike, mokėsi Giesseno universitete, bet buvo mobilizuotas ir pateko anglam į nelaisvę. Iš nelaisvės paleistas 1946, metus laiko mokėsi Munsterio universitete Vokietijoje, paskui vėl grįžo į Angliją ir čia dirbo pramonėje ligi 1954. Nuo tada prasidėjo mokslinė jo karjera. Pradėjo dirbti Bristolio universiteto farmakologijos institute; 1961 įgijo daktaro laipsnį. Jo specialybė — harmonų tyrinėjimai elektronų mikroskopijos pagalba. Yra padaręs naujų atradimų. Jo tyrinėjimų rezultatai paskelbti Anglijos, kitų Europos kraštų ir Amerikos mokslo žurnaluose. Dr. K. Lederis yra dažnas ir žinomas tarptautinių medicinos konferencijų dalyvis ir paskaitininkas. Paskaitas yra skaitęs Londone, Paryžiuje, Kopenhagoje, Briuselyje, Strasburge ir k. Dabar tėra 44 m. Dėmesio vertas yra jo sunkus bet išvermingas kelias savo tikslui siekti.

PHILADELPHIJOJE, PA., šeštadieninė mokykla vaidino "Ziedeliai mamytel" Nuotr. A. Gruzdienės

LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Lituanistikos aukštesnįjį kursą šiemet baigė Marytė Sinkūtė, Zivilė Vitkutė, Kristina Nomeikaitė ir Irena Jankūnaitė. Pradžios mokyklos kursą šios mergaitės išėjo šv. Jurgio lietuvių parapijos mokykloje, kur moko seselės prancišketės. Li-

ROCHESTER, N.Y.

tuanistinė mokykla mokslo metus baigė gegužės 16. Nauji mokslo metai prasidės rugsėjo mėn. 12 d.

Ateitininkų susirinkimas

Gegužės 16 Rochesteryje įvyko ateitininkų sendraugio metinis susirinkimas. Apie ateitininkų veiklos plotmę, galimybes dabartinėm sąlygom ir pareigas kalbėjo dr. Vladas Lelis. Paskaita iššaukė gyvas ir nuosirdžias diskusijas. Išrinkta nauja skyriaus valdyba: pirmininkas dr. Vladas Lelis, vicepirmininkas moksleivių ir jaunučių reikalams — Bronius Krokys, sekretorė Aldona Kiršteinienė, įždininkas Antanas Ragelis. Susirinkimui pirmininkavo Kazimieras Sabalis, sekretoriavo Ona Pupininkienė.

Išsikelia iš Rochesterio.

Obalių šeima apie vasaros vidurį išsikelia iš Rochesterio. Jaunas pianistas Raimundas

Neužmirškite balsuoti birželį!

BALFAS LAUKIA AUKŲ!

J. Bernotas

Obalis prieš išvykdamas Hochschule muzikos mokykloje duoda atsiveikimo piano rėčitatą. Gabus pianistas Raimundas rengiasi studijuoti odontologiją, tačiau lygiagrečiai žada neapleisti piano muzikos. Naujoje vietoje R. Obalis gauna stipendijas abiem mokslo dalykams, o motina — darbą. Raimundas yra pasigėrėtinio darbštumo. Pasibaigus gimnazijos egzaminam, pats nusidažys namą ir parduos.

Kovo mėn. suėjo metai, kai mirė Raimundo tėvas Vladas Obalis. (K.)

NEWTOWN, PA., balandžio 26 įvykęs seserų rėmėjų seimas pietų metu. Prie stalo matosi kun. dr. Kazimieras Širvaitis, kun. Juozas Karalius, Agniete McCann—prezidentė, kun. Valentinas Atkocius, MIC, Marijanopolio vyresnysis ir k.

nuliūdęs vyras Juozas, nuliūdusios dukros Hilda ir Ona. Jonas Obelinis

Maloni žinia Marijos mylėtojams — T. K. Bučnio, O.F.M. parašyta nauja knyga apie Mariją

GEGUŽĖS MĖNUO

Knygoje yra 31 skaitymas kiekvienai gegužės mėn. dienai. Turinyje išdėstomos tikėjimo tiesos apie Mariją ir įvairios pamaldumo formos vieniems suprantama kalba. Kaina \$1.50.

Galima užsisakyti adresu:

DARBININKAS

910 Willoughby Avenue

Brooklyn, N. Y. 11221

JAV VYRIAUSIASIS KREPŠINIO KOMITETAS. Iš k. į d. — Dirvonis, Builonis, Grybauskas—pirm., Lauraitis, Švelnys; trūksta Povilo Zumbakio. Nuotr. P. Petručio

NAUJI FILMAI

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

TREJETAS KOMEDIJŲ

"Never Put It In Writing". Paleistas žodis jau nebesugrąžinamas. Šią tiesą skaudžiai ne vienas yra pripažinęs savo gyvenimo bėgyje. Dar klaidiau, kai tas žodis lieka nepaneigiamu liudininku rašte. Šią idėją Andrew ir Virginia Stone panaudoja komiškam, bet nemaža įtampa pareikalaujančiam filmui. Pats Stone paruošė filmo tekstą, finansavo gamybą ir surežisavo; ji žmona gabią prisidėjo prie montažo darbų.

Londono apdraudos bendrovės aukštas valdininkas atostogauja Dubline. Jį labai suerzina kiek neaiškus pranešimas, kad įstaigos direktoriaus gimnaziškai paskirta vyriausio vedėjo vieta, kurios jis pats tikėjosi. Pirmame įkaršty parašo direktoriui aštrų atsistatdinimo

laišką ir jį pasiunčia. Netrukus gauna pranešimą, kad jis paskirtas direktoriaus pavaduotoju. Kaip sukludyti, kad bausis laiškas nepasiektų adresato? Didesnė filmo dalis ir paaukta to laiško medžioklei.

Filmavimo darbai atlikti Airijoje ir Londone, daugiausia puikių gamtovaizdžių fone. Iš amerikietiškaip publikai pažįstamų artistų pažymėtinas Pat Boone. Kiti artistai paimti iš Dublino garsojo Abbey teatro. Filmas nuotaikingas, neužgautus ir tinkamas visiems šeimos nariams.

"Paris When It Sizzles". Pagamintas prieš 2 metus, bet tik dabar išleistas, šis filmas, kaip senstantis vynas, deja, savo kokybės nepagerino. Prie jo komercinio pasisekimo gal pri-

sidės tik dar šviežias Audrey Hepburn pasižymėjimas filme "Charade". Abiejuose filmuose ji atlieka pagrindinį vaidmenį, ir tai panašiai Paryžiaus spalvotų vaizdų fone.

Permokėtas ir prasigėres filminių tekstų kūrėjas (William Holden) Paryžuje bando įvairius siužetus naujam filmui, bet jo mūza tyli. Vos kelioms dienoms belikus iki pristatymo datos, jis pasisatinke (Audrey Hepburn), kad pagreintų techniškus darbus. Bebandant įvairias galimybes, žiurovas stebi filmą filme. Bandant įvairius žanrus, — šnipinėjimo, romantiška cowbojišką, kriminališką, bauginantį, — kiekviena epizode stebima tie patys artistai, nors ir skirtingose situacijose.

Be jau minėtų veikėjų, trumpai dar pasirodo Tony Curtis, o taip pat ir Mel Ferrer bei Marlene Dietrich, nors ir nepažymėti artistų sąrašė.

Si gana lėkštoka komedija dėl eilės lengvapėdiškumų rezervuotina vien suaugusiems.

"A Global Affair". Savo vedamoje mentyje šis filmas bando skleisti tautų bendradarbiavimo ir solidarumo idėją, bet pristatymo būdu nepakyla nuo lengvos komedijos lygio.

Filmų ir televizijos populiarus komikas Bob Hope, pažįstamas savo rafinuotais ir dažnai dviprasmiškais išsireiškimais, šį kartą pavaizduojamas kaip Jungtinių Tautų radio pranešėjas, kovojas už šeimų ir ypač vaikų gerovę. Pamestinukei atsiradus Jungtinių Tautų rūmuose, jam pavedama kūdikio globa. Įvairiausių tautų atstovai bando perimti mąžytės globą, kol pagaliau pats Hope, kaip pirmą pasaulio tarptautinį pilietę, o taip pat ir vieną iš besivaržančių globėjų rezervuoja sau pačiam.

Be didesnių meninių pretenzijų suaugusiems šis filmas suteiks galimybę susitros valandos praleisti dirbtinai pakeltoje nuotaikoje.

IN HONOR OF OUR LATE BELOVED PRESIDENT JOHN F. KENNEDY

ALBERT SHERMAN, Inc. For the Finest in Insurance 107 Fifth Avenue Pelham, New York

VINCENT & NEAL RESTAURANT

120 East 40th Street New York City For the Finest in Italian Cuisine Your Hosts VINCENT RANELLINI & NEAL GLONDA YU 6-6434

NEW CLEMENTS RESTAURANT

1612 SHEEPSHEAD BAY RD. BROOKLYN, N. Y. TW 1-3998

MISSIONARIES of ST. CHARLES SEMINARY

Staten Island 4, New York

FUNERAL HOMES

SERIO MONUMENTAL WORKS Mfrs. & Sales — Established 1937 Monuments for all cemeteries. Buy direct from Mfr. and save! Display and Plant on Premises. All work guaranteed. — 319 Baretto St. Bronx, N. Y. Tel. DA 8-2223; after 5 P.M. phone 516 PR 5-6030.

O'Shea Funeral Home under the direction and ownership of Mr. CHARLES J. O'SHEA Jr. Families will appreciate the moderate funeral cost, but a dignified superior funeral service giving solace and comfort to those in grief. — 2515 North Jerusalem Rd., East Meadow, L. I. — TA 6-1010.

CANCRU FUNERAL HOMES, Inc. 3710 White Plains Rd., Bronx Dignified and Economical Funeral Service Chapels available in all Boros KI 7-6464

UNIONDALE FUNERAL HOME Michael Orlando, Funeral Director. A personalized, dignified service. Facilities available everywhere 599 Jerusalem Ave., Uniondale, L. I. IV 1-0173

AUTO SALES

1964 Rambler—All Models. A few 1963 models left over. Drastically reduced. Fine selection of used cars, every car sold with guarantee. CAVALLO - KAPPLER, INC. 49-05 Roosevelt Ave., Woodside 77, N.Y. tel. HI 6-9300 (Bliss St. Station IRT Subway)

TOURS

Coming to the World's Fair or vacationing in N.Y.C. For tours when in N.Y.C. call LT 1-2828. Crossroads Sightseeing Corp. Escorted lecture tours via air conditioned buses, special consideration to religious groups and societies. Make your reservations now! 1572 Broadway, N. Y. C.

WEDDING

Lenox Chalet — Modern luxurious Ballrooms for all occasions, accommodate 75-1000, beautifully catered dinners and buffets for personalized weddings. Moderate prices, completely air conditioned. 254 E. 2nd St., off East River Drive, Houston St. Exit, N. Y. C. — OR 3-1890.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

RESTAURANTS

While in New York be sure to stop in for a delightful meal CHAMPLAIN RESTAURANT Continental atmosphere. Imported and Domestic Wines and Liquors. Reasonable prices. — CI 7-9274 115 West 49th Street, N. Y. C.

For Better Wedding and Week-End Dancing TUXEDO BALLROOM Offer the Finest Call Fred — RE 4-7335 210 E. 85th Street & 3rd Avenue New York City

The North Shores Newest and Most Different Restaurant Featuring: 40 varieties of Pancakes & Waffles, Steaks & Chops, Custom Salads and Sandwiches, Southern Fried Chicken, New Cocktail Bar. JIL'S PANCAKE HOUSE 309 Main St. Huntington Village, N. Y.

Suburban dining with a continental flavor MARCIPIERE Your Hosts: Peter Corte - Marco Gardenghi Rte 110, MELVILLE, L.I. Chapel 9-8221

If you are visiting New York — or just dining out — treat yourself to the Best —

REX RESTAURANT Continental Food at its superb Best 147 E. 60th Street, N. Y. C. TE 8-9739 TE 8-2024

MEI TING RESTAURANT 2 East Jericho Tpke. Huntington Station, L.I. Chinese-American Cuisine at its very best Wines & Liquors — Facilities for small private Parties Member of Diners' Club For reservations call HA 3-5937

BAKERIES

LEFFERTS BAKERY Savininkės Louise Weins asmeniškoj priežiūroj keptyklos geriausios kokybės gaminiai patenkins visus, kurie yra pratę naudoti tik geriausią maistą — vedybų, gimtadienių tortai, sviestainiai. 135-07 Lefferts Blvd, Ozone Park, Queens, VI 3-9151

RAY'S ITALIAN BAKERY 45 Railroad Ave., Valley Stream, L. I. — Fresh Bread and Rolls baked daily on our premises. Deliveries made to homes and stores, schools and churches. CO 2-7610

Rengiatės linksmai šventei ar draugijos pobūviui? Užtikrinkite pasisekimą užsakydami tortus pas JACK STROELL'S BAKE SHOP, 3434 1/2 E. Tremont Ave., Bronx, N. Y., tel. TY 2-1433. — Tortų, pyragų ir kitų kepsnių specialistai. Tenkiname jūsų pageidavimus.

HACKER'S BAKERY 368 Pelham Rd., New Rochelle, N.Y. BE 5-1021 Specialists in the Finest of Party and Wedding Cakes made to your Special Order. — Delicious Danish Pastry and Cookies.

DISPLAY

ARMIENTO STUDIOS

John M. Armiento—Designer, Craftsman. Ecclesiastical windows, leaded windows, stained glass windows — Free Estimates. 104 Railroad Ave., Hackensack, N. J.; 201 HU 9-6181.

Dažai dažymui iš lauko. Mūras, medis, cementas arba "stucco". Dovanai katalogas ir 100 spalvotų "chips". Pirmos rūšies įvairūs dažai stogam ir sienom. Kainos nuosakioms. Kreiptis adresu Paint-Point Products Co., Inc., 99 S. 6th Street, Brooklyn, NY Tel. ST 2-4560.

DANIEL D. CHAPMAN Insurance—all types. Our aim is to establish the finest reputation for honesty, integrity and diligence. — May we serve you? FREEPORT, 211 S. Bayview Ave. (North-East corner, Rose St. and Bayview Ave.) 212 FR 8-0999

PARK CITY PRESS INC. COMPLETE PLANT Photo Offset, Letter Press, Bindery Color Brochures 3460 Great Neck Road N. Amityville, L. I. 516 MY 1-2700

World's Fair arrangements for individuals, groups, firms, teachers, churches, students, at discounted prices can include: transportation, hotels, tickets of admission, meals, rides, visits to exhibits, multilingual guides. VISTA Travel Service, Inc. 437 5th Ave., N.Y. 17 NY MU 5-8725

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677

Advertisement for WFD (Radio Valanda) featuring "ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6" and "STUKAS" with address 1264 White St. Hillside, N.J.

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!

KVIETIMAS LITAS INVESTING CORP., Inc. Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes—užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą. Šiuo metu vienos akcijos kainą — \$10.00. Po birželio 30 d. ši kaina bus pakelta. Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis: V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997 Darbo valandos: šioladieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

HAVEN REALTY

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres. 47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083 Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendi mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav. 36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y. Telefonas STagg 2-5938

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, koniakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

VILNONĖS MEDŽIAGOS IŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

MOTERYS SAVANORES Juozapo Marijos vieloje Newtown, Pa., parengia dovanas senelių prieglaudai. Iš k. į d. Ona Šokol, Katarina Zemaitienė, Elena Davis

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

BANGA

CAPE COD, MASS. GREAT MARSH RD. CENTERVILLE, MASS.

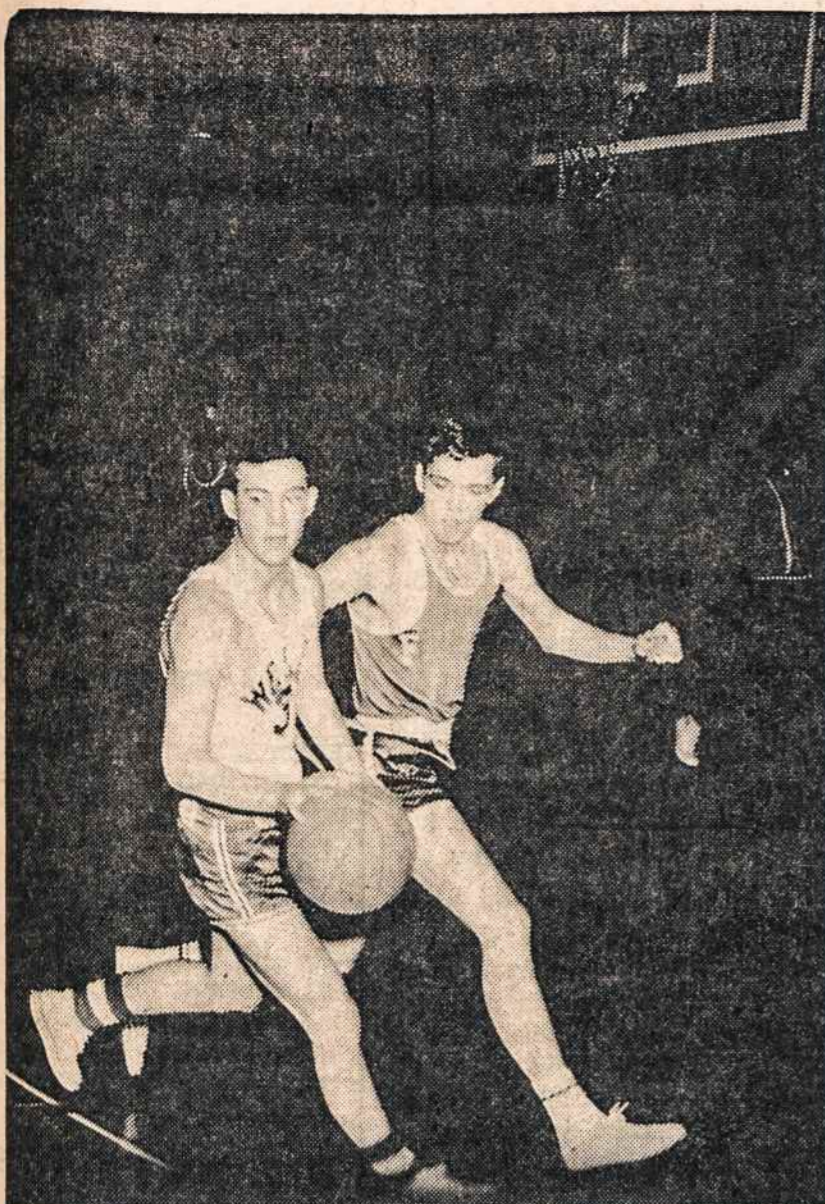
- Prie Atlanto vandenyno. Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
• Patogūs kambariai ir atsilirai namukai; patiens galima gamintis valgi.
• Skanūs lietuviški valgiai.
• Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
• Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
• Šalia "Bangos" randasi ežeras su viešu paplūdimiu.
• Žuvavimo mėgėjams yra leivelis.
Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užakymais kreiptis šiuo adresu: A. PAKSTYS 74 Alicia Rd. Dorchester, Mass. 02124 Tel. 232-8046 o po birželio 20 d. į Bangą Box 158, Centerville Cape Cod, Mass. Tel. SP 5-4633

MOTINOS PAGERBIMAS NEW YORKE

Motinos pagerbimas, kurį su-ruočė 10 gegužės New Yorko moksleivių at-kų kuopa ir katalikių Moterų Talka, praėjo gana sėkmingai. Svečių prisirinko daug (šiais laikais skaičiuojant), daugiausia iš New Yorko, bet buvo net iš Connecticuto valstybės. Moksli. at-kų tėvų komiteto pirm. A. Škerys trumpais žodžiais apibūdino šios dienos reikmę. Po invokacijos, kurią atkambėjo kun. J. Pakalnėks, stud. S. Gedvilaitė labai jautriai kreipėsi į motiną tremtinę, kuri karo audroj skaudančia širdimi paliko tėvynę, o tremty šalia savo kasdieninių rūpesčių, šalia tėvy-nės ilgesio, budi dėl savo vaikų lietuviškos ateities. Prelegentė paskaitė iš K. Bradūno poemos fragmento "Motina". Skaitytoja savo lengvu skaitymu perdavė klausytojam tremtinės motinos grįžimą į gimtą-

ji kaimą. Ji rado vien tik griu-velius, iškirstą sodą — tartum žemė buvo ne ta. Klausytojai atsidūrė kartu su motina trem-tine sugriautoj Lietuvoj, suru-sintoj, ir kartu su tremtine prisiminė savo artimuosius gyvus ir mirusiuosius.

Moksleiviai suvaidino M. Ramūnienės trijų veiksmų vaiz-delį "Gėlės mamytei". Pagrin-dinį vaidmenį labai gerai su-vaidino R. Navickaitė (Ragana) po jos sekta M. Sandanavičiūtė (Mikė), G. Kregždytė (Daly-tė) ir P. Sandanavičiūtė (Meš-ka). Neatsiliko per daug savo vaidyba ir kiti: R. Balčiunas (A. mis), R. Čepulytė (Plašta-kė), D. Gražiūnaitė (Aušrelė), R. Ignaitis (Zuikis), P. Tutinas (Varnas), M. Vainiūtė (Voverė) ir P. Vainius (Vikas). Tarp jų skaitytoja ir šokinėjo įvairia-spalviai vabalukai ir žiogeliai (nukelta į 8 psl.)

SV. ANTANO gimnazija žaidžia su Nells, Maine, augštesnės mokyklos mokiniais

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Kun. J.A. Kučingis, Los Angeles, Calif. 15 dol. D. Tamulaitis, Brooklyn, N.Y. 11 dol. B. Stankus, Newark, N.J. 9 dol.

Po 5 dol.: J. Budres, Linden, N.J., V. Dilis, E. Orange, N.J. V. Grabousky, New Haven, Conn.

Po 3 dol.: I. Dudėnas, M. Kivyta, A. Lubus, C. Šimanskas, O. Sijavičienė, Brooklyn, N.Y. F. Kurmis, M. Pūkas, E. Vizbaras, Woodhaven, N.Y. A. Arlickas, Maspeth, N.Y. P. Elvys, So. Ozone Park, N. Y. N. Kulbokas, Scarsdale, N. Y. V. Balalis, Baldwin, N.Y. A. Diskėnas, Maywood, N.J. J. Žilinskas, Weehawken, N.J. K. Gawood, N.J. R. Simelis, Nutley, N.J. F. Repšius, Brockton, Mass. S. Griganavičius, V. Kazakaitis, So. Boston, Mass. O. Benušis, New Britain, Conn. V. Arnastauskaitė, Cleveland, Ohio, A. Kinderis, Michigan City, Ind. J. Vanagas, Brooklyn, N.Y.

Po 2 dol.: T. Kančis, A. Sniečkus, Brooklyn, N. Y. V. Staškus, Yonkers, N.Y. A. Matonis, Freeport, N.Y. J. Staričėnka, Attleboro, Mass.

Po 1 dol.: G. Bartkus, K. Dumblienė, J. Išganaitis, A. Kaupas, M. Matušaitis, P. Narvydas, B. Redikis, A. Reventas, S. Ruginis, J. Šalkauskas, S. Zebertavičienė, R. Boza, Brooklyn, N.Y. J. Ališauskas, K. Butkus, Woodhaven, N.Y. M. Kazlauskas, S. Gobis, Amsterdam, N.Y. P. Bakūnas, V. Keiba, Rochester, N.Y. A. Mackviok, Richmond Hill, N. Y. A. Jurgėla, E. Hils, N. Y. M. Kmieliauskas, Westbury, N. Y. S. Ramoška, Hempstead, N.Y. B.L. Veitas, Glen Cove, N. Y., M. Cibas, Great Neck, N. Y. V. Melyniėnė, T. Staugaitis, Newark, N.J. B. Medžiūnas, Elizabeth, N.J. P. Maleckas, Kear-

ny, N.J. K. Ivoška, Fairlawn, N.J. dr. A. Smulkštys, Rivėrside, N.J. A. Valatka, Paterson, N.J. A. Yunca, Robbinsville, N. J. F. Lucas, W. Orange, N.J. T. Czernievskas, Jersey City, N.J. A. Baika, K. Dūda, So. Boston, Mass. S. Mudėnas, Worcester, Mass., V. Steponaitis, Dorchester, Mass., M. Giparas, St. Petersburg, Fla., kun. A. Senkus, Lake Worth, Fla. B. Andrašiūnas, Milwaukee, Wisc. A. Juodka, V. Mažeika, Chicago, Ill. A. Karklius, Cleveland, Ohio, dr. P. Jucaitis, Toledo, Ohio, P. Levandauskas, Naugatuck, Conn. J. Rusas, Providence, R. I. R. Jakas, Philadelphia, Pa., dr. K. J. Čėginskas, Upsala, Švedija, S. Dargis, L. Razgaitis, Toronto, Ont. Kanada., A.P. Gureckas, V. Kondratas, Brooklyn, N.Y.

Nuoširdžiai dėkingi T.T. Pranciškoniui Darbininko leidėjai

Jamaicoje išnuomojamas apstatytas baldais gražus kambarys 1 ar 2 asmenims su visais patogumais. Galima naudotis virtuve. Patogu sustoti ypač lankantiems pasaulinę parodą. Skambinti vakarais JA 3-8268.

Woodhavene gražioje ramioje vietoje arti susisiekimo stočių už prieinamą kainą išnuomojamas baldais apstatytas kambarys su atskiru įėjimu vyrui arba moteriai. Moteris gali pasinaudoti bendra virtuve. Skambinti VI 9-5524 vakarais po 6 v.

Laurelton, L.I. parduodamas 2 šeimų po 4 kambarius namas su moderniška virtuve ir atbaigtu rūšju. Sklypo 50x150 IR 1 automobilii garažas. Teirautis FI 1-3449.

Ridgewode prie labai gero susisiekimo išnuomojama nuo birželio 1 su baldais patogusjaukus su atskiru įėjimu 2 arba 1 kambarys vyrui. Butas su atskiru įėjimu ir vonia bei virtuve. Skambinti: EV 6-0525

Išnuomojama 1 ar 3 kambariai su ar be baldų. Yra elektros centro šildymas, gasas, šiltas vanduo, virtuvė su šaldytuvu ir kiti patogumai. Teirautis po 5 val. vak. EV 6-0923. Brooklyn 37, Wyckoff Ave. 73. Du bloklai nuo Canarsie line. stoties De Kalb.

Išnuomojamas nuo liepos 1 suaugusių šeimai 5 kambarių butas antrame aukšte. Vieta graži, prie Forest parko, geras susisiekimas. Skambinti telef. HI 1-9720

Visada naujausius modelius pirkite pigiau, kaip kitur. Katalogas ir informacijas veltui gausite tik pranešę savo adresą: J. L. GIEDRAITIS, 10, Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731

REAL ESTATE MASSAPEQUA - SEAFORD WANTAGH New - New - New Hi-Ranches 6 to 8 Rooms Basements Garage From \$18,990 Ranches and Colonials available BRENNAN Phone 516 CA 1-5500 3900 Sunrise Highway Seaford, L. I.

Houses BOUGHT FOR CASH Estates Over 1000 Homes for Sale No obligation - Open 7 days APEX REAL ESTATE 716 B'way, Brooklyn EV 8-3400 - 1 - 2 - 3

FOR SALE near Monticello 70 acres 31 room house, 2 large kitchens, 9 bungalows plus 8 apartments and other cottages. Concrete swimming pool also small lake. To settle estate price \$45,000 for all. Genovese Realty, 37-20 Astoria Blvd., Astoria, Tel. RA 8-1120.

MOVERS Day Phone Nieth Phone MEIrose 5-9196 CYress 8-8250 EMIL A. LANGF MOVING and STORAGE Local and Long Distance Movers 'East or West Lange Move the Best' 731 Melrose Ave., Bronx 55, N. Y.

'For the Best Move' call CL 7-2521 Bogart-Camin Co. Van Service - Moving & Storage serving all 5 Boro and Long Island. From 1 piece to a complete home. Call us for rates and free estimates. Fast, reliable, courteous service. 1205 East 93rd Street, Brooklyn, N. Y.

ELECTRICIANS C & V ELECTRIC LICENSED ELECTRICIANS Residential - Commercial Industrial Wiring JOHN MAHONEY - TW 9-8200

BOWLING CANARISE TERMINAL LANES Afternoon Bowling 25¢ per game, Saturday afternoon - 50¢ per game. Now making League reservations Summer and Fall. Snack Bar. Call for reservations CL 7-9893. 8813 Foster Ave., Brooklyn, just 1 block from Remsen.

H. W. FEMALE INSTRUCTORS-NLN accredited school of 100 students; 300-bed JCAH accedited hospital. One instructor for operating room and emergency room, 2 instructors for nursing course including fundamentals and medical-surgical nursing; M.S. degree preferred, B.S. acceptable with background of experience. Positions available Sept. 1, 1964. Salary commensurate with exp. Apply Director of Nursing & School of Nursing, Union Hospital, Highland at New Boston Road, Fall River, Massachusetts.

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondu šėrus pirkti, b) sudaro planus jaunesniem žmonėm sistematiniai taupyti ir atėičiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santapu turintiems, papildomu pajamu gauti. 109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

Lietuviškos Trejos - Devynerios padarytos pagal lietuvišką receptą, su prisiuntimu kaina \$1.75. Bendler's Drug Store 2 CONGRESS AVE. WATERBURY, CONN. 06708

WEISS & KATZ, INC. 187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130 DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ vyru ir moteru eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės. Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į ušienį. Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

WINTER GARDEN TAVERN Inc. VYTAUTAS BELECKAS Savininkas Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina. 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. Evergreen 2-6440

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje - Mūsų istaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyriusiam Keliionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc. 45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp. Paskubina siuntinį draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį Licensed by V/O Vneshposilortg SIUNTINIAI APRDAUSTI - PRISTATYMAS GARANTUOTAS GAVEJAS NIEKO NEMOKA Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagu moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutauysite nei perant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK 3, N.Y. - 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
NEW YORK 11, N.Y. - 135 W. 14th Street CH 3-2583
BROOKLYN 11, N.Y. - 370 Union Avenue EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. - 600 Sutter Avenue DI 5-8808
ATHOL, Mass. - 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. - 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
SO. BOSTON 27, Mass. - 327 West Broadway Tel. 268-0068
BUFFALO 6, N.Y. - 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. - 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. - 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio - 904 Literary Road TO 1-1068
DETROIT, Mich. - 730 Michigan Avenue VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. - 6336-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
HAMTRANCK, Mich. - 11333 Jos. Campau TO 7-1575
HARTFORD 14, Conn. - 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
IRVINGTON 11, N.J. - 762 Springfield Ave. ES 2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio - 21 Fifth Avenue RI 3-0440
YONKERS, N.Y. - 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781
LOS ANGELES 22, Calif. - 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2594
LAKEWOOD, N.J. - 126 - 4th Street BI 3-1797
NEWARK 3, N.J. - 428 Springfield Avenue LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn. - 509 Congress Ave. MU 4-4619
PATERSON 1, N.J. - 99 Main Street FO 3-8569
PASSAIC, N.J. - 176 Market Street GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. - 525 W. Girard Ave. PO 5-5932
PITTSBURGH 3, Pa. - 1307 E. Carson Street HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. - 2076 Sutter Street FI 6-1571
WATERBURY, Conn. - 6 John Street PL 6-6766
WORCESTER, Mass. - 174 Millbury Street SW 8-2868

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS - gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės - trijos krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc. 118-125-130 ORCHARD STREET - GR 5-4525 Cor. DELANCY, N. Y. C. Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak. S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, kelitis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas PRANAS BRUČAS, savininkas 86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519 SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM Salėje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKUS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077 buvusį J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ 340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. • Tel. STagg 2-4329 Papildomomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAM Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius - We take all orders special price for Weddings and Parties - Home-Made Bologna

SACHMATAI

Veda K. Merkis Tarpzoninės p-bės prasidėjo gegužės 20, Amsterdam, Olandijoje - 24 dalyviai iš visų kontinentų. Po 3 ratų pirmavo buv. pasaulio čempionas Boris Smyslov su 2½ tš., jį sekė 6 su 2 tš., kurių tarpe JAV atstovai Samuel Reshevsky ir Larry Evans. Tretysis JAV dalyvis Paul Benko turėjo 1½ tš., draug su M. Tal (Sov.), Partish, Bilek (abu iš Vengrijos) ir kt. Po 4 ratų padėtis gerokai pasikeitė. Danijos Bent Larsen su 3½ taškų atsistojo pirmuoju. Smyslov, Gligorič ir L. Evans seka ikandin, turėdami po 3 taškus. Reshevsky baigė lygiom su Lengull (Vengr.), o P. Benko remizavo su jugoslavu B. Ivkov.

Ignas Zalyš, Montrealo p-bėse pasidalino IV-VI v. su Hoffman (Toronto) ir R. Rubin (Montreal). Zalyš nusiskundžia bloga forma. Korespondenciniame žaidime jam sekasi geriau. Kanados provincijų p-bėse jis sėkmingai žaidžia Quebeco komandoje (antroji lent). Chess Review įvardina jį ketvirtuoju Amerikos Postal Chess žaidiku. 1960 Golden Knight turnyre turį 16 laimėtų partijų, viena lygiom ir paskutinėj su žinomu Don Kendall, mažiausia, lygios.

Boston S. Globe, geg. 24 deda K. Merkio laišką apie JAV laimėjimus koresp. pasaulio p-bėse prieš Prancūziją, Lenkiją, Daniją ir Kanadą. Globe priduria, jog K. Merkis praeitose pasaulio p-bėse buvo sukoręs JAV komandai daugiausia taškų ir buvo pralenkęs visus savo varžovus, trečioj lentoj. Jis ir dabar balandžio Postal Chess Ratings'e esąs trečias po H. Berlinierio ir R. Steinmeyerio, JAV senior meistro.

Kazio Jankausko partija iš Chicago atvirųjų, kurioj jis gražiai sudorėjo meistrą Angelo Sandriną, žaidusį baltais. Juodieji - Jankauskas. Pastabos Povilo Tautvaisio. - 1. d4 2f6 2. c4 e6 3. 2f3 d5 4. 2c3 2bd7 5. Rg5 c6 6. cxd5 e:d5 7. e3 Re7 8. Ve2 h6 9. Rh4 0-0 10. Rd3 Be8 11. 0-0 2e4 12. R:e7 V:e7 13. R:2 d:R 14. 2d2 f5 15. Vb3+ Kh8 16. 2e4 b6 17. 2e2 Kh7 18. Bfc1 c5 19. Be3 Rb7 20. Bd1 e:d4 21. 2:d4 2e5 22. Va3 Vf6 23. 2b5 Bad8 24. B:BB:B 25. 2d4

Art Collection albumas, kuriame telpa trisdešimtys lietuvių dailininkų kūriniai, sutelkti pranciškonų vienuolynuose, tik ką išėjo iš spaudos. Gražiai išleistas 126 psl., Pauliaus Jurkaus redaguotas. Įvadas, parašai ir biografijos anglų kalba. Puiki dovana draugams, nekalbantiems lietuviškai. Kaina 6 dol. Galima gauti adresu: Darbininkas, 910 Willoughby ave. Brooklyn, N.Y.

TEVELIO MIRTIES ATVEJU ALOYŽA PETRIKĄ UZJAUCIA SANTAROS - SVIESOS FEDERACIJOS NEW YORKO SKYRIUS

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS. Vedėjas JONAS J. ROMANAS, Sr. WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS. Vedėjas STEP. MLNKUS WLYN - 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS. Vedėjas P. VIŠCINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209 AM bang. 1190 kil.-FM bang. 105.7 meg. is WKOX, Framingham, Mass. Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH. Vedėjas RALPH J. VALATKA WJLB, 1400 banga 15756 Lesure, Detroit 27, Mich. B:Roadway 3-2224 šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVICIUS WBM1 - FM 95.7 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502 Sekmadienį - 10 - 11 priespiet

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 banga Ved. ADOLFAS GAIGALAS 335 Titan St., Philadelphia 47, Pa. Howard 7-4176 šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

H. W. MALE CABINET MAKERS for large well established Woodworking Company in Jamestown, New York. Steady work, good wages, plus paid vacations, life insurance, hospitalization, sick benefits, etc. Apply or call collect - Frank Chase Cabinetmakers Inc., 22 Steele St., Jamestown, N.Y. (716) JA 4-7341

KENNEBUNKPORT, MAINE rungtynės šv. Antano gimnazijos sporto salėje

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES SCHALLER & WEBER AUGSČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI Mūsų krautuvėse geriausios dešros Kelionei ir TV užkandžiui - kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užėkite - įsitikinsite! 6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6 New Yorke - 1654 2nd Avenue - TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vjų) Ridgewode - 56-54 Myrtle Ave. - VA 1-7068 Astorijoje - 28-28 Steinway St. - AS 4-3210 Hempsteade - 310 Front Street - IV 3-5540 Flushing - 41-06 Main Street - HI 5-2552 Jackson Heights - 82-10 37th Avenue - DE 5-1154

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Liet. M. A. New Yorko Klubas paskutinis prieš vasaros atostogas susirinkimas įvyks birželio 5, penktadienį, 7:30 val. vakare J. Laucevičienės bute (85-39 88th St., Woodhaven, N.Y.). Vaziuoti Jamaica linijos traukiniu iki Forest Pk. stoties. R. Mainelytė parodys filmą iš Tolimųjų rytų ir pasakos savo kelionių įspūdžius.

Antano Smetonos, buvusio Lietuvos prezidento, 20 metų mirties sukakties proga mišios bus birželio 13 d. 8 v.r. Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Aidų žurnalo gegužės mėn. numeris šią savaitę atspausdintas ir išsiuntinetas skaitytojams.

Kazys Jakutis, šoulistas, dabar dainuoja New Yorke, lankėsi Darbininke. Jis yra kilęs iš Worcesterio, kurį laiką sekmingai dainavo San Francisco, Calif.

Kazickų šeima į Lietuvų Fondą inešė 15,000 dol.

Chicagoje nėra savaitgalio, kad neįvyktų kokia pramoga bei suvažiavimai, o susirinkimų — tai beveik kasdien po kelis. Jei ne Jaunimo Centras, kur galėtų tai visa įvykti? O toks judėjimas išjudina visus ir lietuviybė lieka atspari.

Vienas iš suvažiavimų, įvykusių gegužės 16, buvo **Lietuvių Fondo**. Suvažiavimas buvo gausus savo dalyviais ir atstovaujančių balsais. Buvo atstovaujama 920 balsų.

Suvažiavimą atidarė Fondo steigėjas dr. A. Razma. Savo žodyje pasidžiaugė, kad Fondas jau turi 500 narių ir 150,000 dol. įnašų. Nuolat auga. Jungiasi pensininkai, organizacijos, užrašomi palikimai. Vienas iš didžiausių įnašų yra dr. Juozo ir Aleksandro Kazickų 10,000 dol. Publika audringai plojo.

Suvažiavimo prezidiumą sudarė: dr. J. Kazickas, dr. Baliukas ir St. Barzdukas, sekretoriata: A. Pužauskas, T. Mečkauskas ir A. Gintneris. Buvo platus valdybos pirm. T. Blinstrubo pranešimas. Sveikino JAV LB centro valdybos pirm. Jonas Jasaitis. Illinois valstybės vicegubernatorius Sapiro atsiuntė telegramą.

Sekė įvairių komisijų pranešimai.

Buvo įdomus dr. J. Kazicko pranešimas dėl Fondo kapitalo investavimo. Siūlė 30 proc. in-

vestuoti į obligacijas, kurios bendrai duoda didį pelną, o 50 proc. — į akcijas. Cia reikia būti atsargiam. Likusieji 20 procentų investuoti į vadinamus bankelius — taupomąsias kassas. Investavimas būtinas, nes doleris kasmet apie 2 proc. krinta. Pranešimas susilaukė ir paklausimų, kas pagyvinot dar pranešimą. Savo žodžio pabaigoje dr. J. Kazickas pranešė kad ir jo vaikai įstoja į Fondą, inėsdami 5,000 dol. Tad visos šeimos bus 15,000 dol. įnašos.

Iš valdybos pranešimų, paaiškėjo, kad pernai Fonde tebuvo 70,000 dol., šiemet jau 150,000 dol. Išsiusta 3,000 specialiųjų laiškų. Kasdien ateina atsiliepimų.

Kaip įstatuose numatyta, kasmet Tarybos narių trečdalis baigia savo kadenciją ir įvyksta nauji rinkimai. Išrinkti penki nariai: dr. J. Kazickas (daugiausia gaves balsų), dr. K. Ambrozaitis, inž. Naudžius, p. Mažeikienė ir agr. Santaras. Revizijos komisijon: dr. St. Budrys, T. Mečkauskas ir J. Grauzinis.

Siame suvažiavime spauda, turėjo atskirą stalą, kas suvažiavimuose reta yra. Gražu ir sveikintinas pavyzdys.

Dalyvių nuotaika buvo nuširdi, išsiskyrusi iš kitų suvažiavimų. Fondas jau įsisiūbavęs ir siekia pačias tolimiausias vietas.

Jn. Vdls.

skaičius sparčiai auga. Naujų akcinkų tarpe randama jaunimą ir vyresnius. Jauniausias akcinkas yra Ritonė Ivaškaitė ir Tomas Ivaška. Nuo jų netoli atsilieka ir vienuolikmetis Antanas Vytutis. Vyresniųjų tarpe yra Stasys ir Antanina Adomaičiai, Teresė Ivaškaitė, J. Kazickas, J. Lisauskas, G. Penikas, Vida Ribokaitė, dr. Regina Saldaitienė, K. Simonavičius, dr. S. Simoliūnas, P. Švitra.

Kun. dr. Stasio Valiūšaičio sidabrinis kunigystės jubilėjus bus birželio 13. Jubilėjaus minėjimo komitetas, baigdamas parengiamuosius darbus, maloniai prašo visus kun. dr. S. Valiūšaičio bičiulius, kurie nori iškilnėse dalyvauti, tuoj (iki birželio 5) atsiliepti į pakvietimą ir komitetui grąžinti pasiūst atsakymo korteles.

Už a.a. Elencs Šešplaukienės siela jos mirties metinių proga mišios bus pranciškonų koplyčioje birželio 2 d. 7 v.r.

NEW YORKO VYRŲ CHORAS, dirigentas Vl. Baltrušaitis, pianistė A. Kepalaitė koncerto metu gegužės 24 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Nuotr. P. Ažuolo

MOTINOS PAGERBIMAS NEW YORKE

(atkelta iš 6 psl.)

— R. Balsys, R. Bobelytė, R. Kregždytė, V. Navickas, A. Surdenaitė, A. Skerys ir S. Zikaras. Vaidinimas **pajavairintas baletu**, kurį pašoko R. Cepulytė (Plaštakė); sukosi skraidė kaip plaštakė scenoje. Ji lanko baletu studiją, gal būt pamatysime ją kada vėliau šokant scenoje kaip tikrą baleriną.

Po vaidinimo T. Dzikienės kanklininkų grupė padainavo ir paskambino kanklėmis keletą lietuviškų dainelių, pritaikintų Motinos dieni. Kanklininkės atliko savo dalį labai gražiai. Pažymėtina, kad T. Dzikienė tą kanklininkų būrelį paruošė per gana trumpą laiką. Ji dirba tik iš lietuviškos meilės dainai ir muzikai. Kita moteris, kuri savo atliekamą nuo darbo laiką aukoja lietuviškam jaunimui, yra J. Matulaitienė. Čia ji pasirodė su savo **jauniausia šeštadien. mokyklos šokėjų grupę**. Gražu buvo stebėti, kaip tie jaunieji šokėjai šoko, sukėsi labai rimtai nusiteikę ir atsidaugė ščiui. J. Matulaitienė, kuri New Yorke "šoka" beveik 15 metų, mielai dalyvauja kiekviename kultūriname rengime.

Bendrai visa programa buvo paruošė gerai: paskaita, vaidinimas, dainos, šokiai praėjo gyvai ir įdomiai. Gal tik reikėjo kuo nors užpildyti tarpus, kol scenos dekoracijos keičiamos. Vaidyba buvo puiki, ypač kad vaikai turėjo tik dvi repeticijas! Jų laikysena scenoje buvo natūrali, žodžiai drąsiai pasakomi, o jei kuris buvo pamiršęs savo rolę, tuoj kitas pasiskubino papildyti tuštumą savo žodžiais (atleiskit, jaunieji, už paslapties išdavimą!). Tai buvo padaryta gana vikriai, ir susirinkę svečiai nespejo pastebėti. Tokių gabių artistų turime kelius, ir N.Y. scenos darbuotojai turėtų juos pasigauti

ir parengti lietuviškai visuomenei.

Idomiau buvo papuošta scena. Pirmame ir paskutiniame veiksmo buvo atvaizduotas niurus miškas, kuriame ragana turėjo savo buveinę. Verdą vanduo katilė, paruoštas "aukai", nudžiūvę medžiai riogsojo, keli krūmuokšniai žaliavo. Antrame veiksmo žaliavo graži pievutė, eglutės, žali medžiai, margavo gėlės.

Vaidinimą režisavo ir vaidintojus paruošė **jaunučių vadovė M. Navickienė**. Jos rūpesčiu ir nurodymais buvo siūvami scenos kostiumai, papuošta scena, suderinta programa. Toji moteris, per visą savaitę naktimis dirbdama, namuose rūpindamasi šeima ir po sunkios ligos sveikstančiu vyru, nešė ant savo pečių tos dienos šventės rengimo visą našta. Nors kai

tenka pažymėti, kad yra dar tylios padėjėjos, kurios daugiausia padeda savo kantrybe; tai visų vaidintojų mamytės, kurios kantriai brangų laiką praleido laukdamas, kol jų jaunieji repetavo. A. R.

MOTINOS DIENOS minėjime gegužės 10 Apreiškimo parapijos salėje šoka J. Matulaitienės vadovaujamas grupės jaunučiai. Nuotr. P. Ažuolo

Vasaros atostogas

be rūpesčių praleisti maloniai kviečiame S. M. Lušų ir B. I. Veitų

MĚSKOS ir MĚŠKIUKO

vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach
CAPE COD, MASS.
Tel. 759 - 3251 (617)

Plačiai žinoma ir visų mėgstama vasaravimo vieta prie Atlanto: Rami aplinka, nešaltas vanduo, puikūs smėlio paplūdimys • Geras maistas, nuširdus patarnavimas, jauki lietuviškos šeimos nuotaika • Valtis žuvalimui, sail-fish buravimui, teniso aikštė ir ping-pong stalas • Muzikiniai, Hi-Fi su plokštelių rinkiniu ir Televizija • Tėvams vakare išvykus — prižiūrimi vaikai. Sezonas pradžia: birželio 20 d. Užsisakydami iš anksto labai pagėdaujami. Iki birželio 20 d. kreiptis: S. M. Lušys, 88-01 104th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. VI 9-1193 (212). Po birželio 20 — Vilos MĚŠKA adresu.

Demokratų kandidatas ANTHONY SADOWSKI

Richmond Hill - Ozone Park - Woodhaven

BALSUOKIME birželio 2 d. už šį demokratų veikėją, kad jis galėtų praveist savo teisingą, rimtą ir pažangią politiką.

BOSTONO ŽINIOS

Specialios pamaldos į Svč. Jėzaus Širdį bus birželio 5, 6 ir 7 šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Pamaldas praves ir pamokslą sakys šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius prel. L. Tulaba.

CYO orkestras gegužės 30, Vainikų dieną, dalyvaus iškilmingame mirusiųjų minėjime miesto kapinėse. Drauge dalyvaus ir Dariaus posto legionieriai.

Šv. Vardo Draugija birželio 7 po 8 val. mišių, kuriose bendrai priims komuniją, ruošia šeimų pusryčius salėje po bažnyčia. Pusryčių kaina 1 dol.

Žalgirio skautų tuntas įsigijo naują vėliavą, kuri šv. Jurgio šventės iškilmingoje sueigoje buvo palaiminta tunto kapeliono kun. J. Klimo. Vėliavos krikšto tėvais buvo prof. Ignas Končius (pirmasis šio tunto tuntininkas) ir O. Mučinskienė, kuri tuntu padovanojo 25 dol.

Laisvės Varpo gegužinė bus birželio 7 Romuvos parke Brocktone.

Neolituanų korporacija maloniai kviečia atsilankyti į liudies dainų vakarą birželio 6., šeštadienį 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos Namuose (484 E. 4th St., South Boston). Programoje bus diskutuojama liudies dainos pradžia, jos vertė muzikai ir reikšmė. Išangos žodį tars rašytojas Stasys Santvaras. Konkrečiam supratimui būdingesnių dainų savybių dainuoto stud. Livija Bražėnaitė, kuri neužilgo išleis lietuvišką įdainuotą plokštelę, ir naujai įsikūręs populiarus "Klajūnų" trio. Po programos bus šokiai.

WILLIAM J. DRAKE

DRAGŪNAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hlckory 1-5220

Pataisysiu Jūsų Televiziją
gerai ir pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth St., So. Boston
Tel. AN 8-6645

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni kopyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOJIMŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ, INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1169

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos-
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pagėdavi-
mą. Jūs galite pilnai pasitir-
kėti mūsų patarnavimu iki
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.

Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185

ELIZABETH, N.J., katalikių moterų kuopos valdyba. Iš k. į d. Ona Strimaitienė—fin. rašt., Valerija Mickienė—ižd., kun. J. Pragulickas—dvasios vadas, kleb. prel. M. Kemežis, Justina Bumienė—pirmininkė ir Marija Juskenė—protokolo raštininkė